

DABARTIES BILDESIUOS

Sprendimas 167 Baltiečių
Reikale

Stockholmas (LAIC) — Visi atsimename tą protestų bangą kuri kilo pereitų metų lapkričio pabaigoje, kai paaiškėjo, kad švedų valdžia nutarė sovietams išduoti 167 internutus baltiečius, jų tarpe 9 lietuvius.

I trumpą laiką visas reikalas įgyjo tikrai tarptautinį mastelį. Protestai pasipylė iš visų pusių. Protestavo Amerikos veikėjai, protestavo britai, protestavo aukštoji dvasiškija, intervenavo net pats švedų karalius. Kas būdinčiausia, užprotestavo pati švedijos visuomenė, kuri nesiliaujančiomis masinėmis demonstracijomis, reikalavo nelaimingųjų ekstradiciją sustabdyti, o valdžios nutarimą iš viso peržiūrėti. Tuo metu, desperacijos pagauti internutai pradėjo bado streiką.

Amerikos protesto jėgos sumobilizuoti, ėmėsi Amerikos Lietuvių Taryba ir jos išlaikomas Informacijos Centras.

Per kelias dienas, ALT aparatas tik tą darbą ir dirbo, o Informacijos Centro raštinė virto tikros darbytės laiku, su nuolatos besilankančiais spaudos korespondentais, skaitlingomis gaunamomis ir siunčiamomis į įvairius pasaulio kraštus radiogramomis.

Milžiniško protesto bangos pagauta, švedų valdžia ekstradiciją atidėjo. Šiandien gauta papildomų žinių, kad tas atidėjimas tebeveikia ir kad švedų valdžia su sovietais vedamas derybas pakreipė individualio kiekvieno internutojo bylos nagrinėjimo prasme.

Paremkime Vargstančias Sesėles

Tarp daugelio benamių lietuvių dėl karo išbėkštų iš savo tėvynės, nemaža yra Nekalto Prasidėjimo Seserų. Jei visiems benamiams lietuviams sunkus gyvenimas svetimam krašte, tai tuo labiau seserims vienuolėms, kurios buvo Dievo pašauktas nuošaliame vienuolyne gyvenimui.

Nekalto Prasidėjimo Seserys, esančios čia laisvoje Amerikoje, kiek įmanydamos, stengiasi joms padėti, ypač deda pastangas jas atgabenti į Ameriką. Tam labai pritaria ir rodo tėviško gerumo bei rūpestingumo vizą išrūpinimo reikalu J. E. Vyskupas O'Brien, Hartfordo Vyskupas.

Seselių kelionei reikės daug lėšų, o Kongregacijos gyvenimo Amerikoje tik pradžia, todėl gal niekas nėra taip reikalingas gerų žmonių pagalbos kaip šios seserys.

"Darbininkas", atjausdamas vargstančias sesėles, paskyrė tam tikrą skaičių garsųjų Vyskupo P. Būčio knygų apie Liurdą, kurios yra siūlomos aukoti

JOIN THE
MARCH OF DIMES
JANUARY 14-31

The National Foundation for Infantile Paralysis

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

VOL. XXXI — No. 2.

TEL. South Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), SAUSIO (January), 8 D., 1946 M.

TEL. South Boston 2680

FIVE CENTS.

J. E. Arkivyskupas Cushing New Yorke

New York, sausio 7 — Vakar J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. pasakė pamokslą Šv. Jono Baptisto par. bažnyčioje. Ji pakvietė švenčiausiojo Sakramento Vienuolyno Tėvai, kurie minėjo 80 metų sukaktį nuo pirmojo Švč. Sakramento išstatymo viešai Prancūzijoje.

Dailininko T. Valiaus Raižinių Albumas

Sveicarija (LAIC) — Spaliu pradžioje iš spaudos išėjo lietuvių dailininko T. Valiaus medžio raižinių leidinys, kuriame tilpo 10 jo kūrinių reprodukcijų.

Leidiniui įvada yra parašęs Vienos profesorius Barchtold net trimi kalbomis (anglų, prancūzų, vokiečių).

Leidinį galima įsigyti užsimokėjus \$4.00. Užsakymai priimami: Mr. E. Turauskas, 87 Monbijou Str., Berne, Switzerland.

Lietuvio Veikalas Italų Kalba

Roma (LAIC) — Dr. A. Maceinos veikalas apie socialinį teisingumą esąs išverstas į italų kalbą ir bus išleistas netrukus atspausdintas.

Pieno Darbininkai Atnaujinsią Algų Derybas

Washington, D. C., sausio 7 — Pramatoma, kad plieno industrijos darbininkai, kuriems vadovauja CIO unija, atnaujinsią algų derybas. Jeigu pavyktų taikiai būdu susitarti ir išvengti streiko, tai gali būti išvengtas streikas mėsos ir elektrinių gaminių įstaigose.

Tačiau kol kas nesimato taikos General Motors kompanijų įstaigose. Western Union darbininkai, vadovaujami CIO, kurie yra pasirodę išėiti į streiką ryt, grasina nutraukti susisiekimą su užsieniu. Labai maža vilties, kad

lietuviams tremtiniams, o už jas surinktų aukų dalis bus skiriama minėtų Vokietijos ištremtųjų suvargusių seselių sušelpimui ir pargabenimui.

Kokia graži mintis — Marijos dukterų pagalbai aukojama knyga apie Marijos šventovę — Liurdą.

Kongregacijos Vyresnioji Amerikoje yra išsiuntinėjusi laiškus, prašydama gerų žmonių pagalbos.

Brangioji, išgirsime jos prašymą ir dosnėmis aukomis paremkime tas vargstančias sesėles. Dievas už tą artimo meilės darbą kiekvienam gausiai atlygina. Jos savo karstose maldose niekuomet neužmirš savo geradarių.

Rėmėja.

Sis vaizdas parodo priešistorinio atkasto miesto Tell Hassuna, North Iraq (Mesopotamijoje). Sakoma, kad šis miestas su pakilusiomis sienomis buvęs savo žydėjime prieš 6000 metų prieš Kristaus gimimą.

Tremtinių Teisininkų Suvažiavimas

Vakaru Vokietija (LAIC) — Gruodžio 8 ir 9 dienomis Hanau stovykloje įvyko Vakarų Vokietijoje gyvenančių lietuvių-tremtinių teisininkų visuotinas suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo 80 asmenų. Suvažiavimas nutarė įsteigti teisininkų draugiją ir priėmė jai skirtus įstatymus.

streikas bus išvengtas. Kaip praneša, telefonų darbininkai gana šaltai atsineša į simpatišką streiką, būtent, į pagelbėjimą Western Electric streikuojantiems darbininkams.

Pasirodė Švedų Kalbos Gramatika Lietuviams

Stockholm (LAIC) — Šiomis dienomis Lietuvių Komitetas Stockholme išleidžia "Trumpą švedų kalbos gramatiką" lietuviams. Ji bus 87 didelė (folio) puslapių. Ją paruošė teol. kand. Andrius Skimutis. Gramatikos kaina — 6 kronos.

VĖL IŠKILO ATOMINĖ PROBLEMA

Londonas, sausio 7 — Po Maskvos konferencijos vėl iškiilo atominės bombos paslapčių problema.

Kaip žinoma, sausio 10 d., Londone, įvyksta pirmas Suvienytų Tautų Organizacijos susirinkimas.

Jung. Valstybių valstybės sekretorius Byrnes, Anglijos užsienio sekretorius Bevin ir Rusijos užsienio komisaras Molotov yra apkalbėję atominės energijos problemą Maskvoje, bet tikisi, kad tas klausimas pirmiausia iš-

NESITIKI PREZIDENTO AKCIJOS

Washington, D. C., sausio 7 — Darbo vadai nesiitiki, kad Prezidentas Truman imtusi kokios nors akcijos prieš streikus, kurie grasina uždaryti plieno, mėsos skerdyklų ir elektrinės įstaigas.

Mėsos skerdyklų streikas yra numatytas sausio 16 d. I streiką išėitų apie 200.000 darbininkų. Apie 700.000 darbininkų išėitų į streiką iš plieno įstaigų. Tačiau neatrodo, kad valdžia imtusi priemonių perimti tas įstaigas.

CIO sako, kad plieno darbininkų streikas yra pateisinamas pagal sutartį. Pagal sutartį, jeigu įvyksta permainų, tai algų klausimas gali būti atnaujintas bile kurios pusės. Kompanijos tą sutartį priėmė ir National War Labor Board patvirtino. Permai-

nos algų klausimu įvyko, ir todėl CIO unija reikalauja, kad kompanijos pamatytų \$2.00 į dieną atlyginimą.

Prezidentas Truman gali būti permato, kad pagal sutartį darbininkų reikalavimai yra teisėti ir todėl nenori imtis jokios akcijos prieš darbininkus.

Sužeista 20 Žmonių Streiko Lauke

Kerny, N. J. — Kaip žinoma, Western Electric įstaigos darbininkai streikuoją. Apie 1,000 darbo prižiūrėtojų ir ofiso darbininkų norėjo įeiti į dirbtuvę per pikietininkų eiles. Pikietininkai juos sulaukė. Kilo susikirtimas, i kurias įsikišo policija. Sužeista apie 20 asmenų.

SUOMIJA STATO TVIRTOVES?

Stockholm, Švedija, sausio 7 — Praneša, kad suomių skubotai stato tvirtoves vakariniame pasienyje, t. y. Švedijos pasienyje. Iš atvykusių keleivių iš Suomijos ir kitų šaltinių sužinoma, kad suomių tvirtovės stato sovietų

Rusijos įsakymu. Iš visko atrodo, kad sovietų Rusija ruošiasi plėstis iš Pabaltijo kraštų į Skandinaviją.

Sovietų Rusija ne tik gelbsti suomiams tas tvirtoves statyti, bet taipgi pristato plieną ir cementą ir kitą reikalingą medžiagą.

Taipgi kol kas nėra žinoma, kada rusai išsikraustys iš Bornholmo, danų salos, kuri yra labai arti Švedijos pakraščio.

Ar tik sovietų Rusija nesirengia karui su Švedija?

UNRRA Atleido Viršininką Vokietijoje

Washington, D. C. — UNRRA centras praneša, kad atleido iš pareigų Lt. Gen. Sir Frederick E. Morgan Vokietijoje dėl jo pareiškimų apie žydus spaudos konferencijoje.

Amerikos Kareivių Sukilimas Maniloj — Militarė Policija Pašaukta Išsklaidyti Sukilėlius

Manila, Philipinų sostinė, sausio 7 — Jung. Valstybių kareiviai suruošė demonstraciją, kaip protestą, kad sumažintas kareivių gražinimas į namus. Jiems buvo paaiškinta, kad "dėl tarptautinės padėties pasikeitimo" tai padaryta.

Lt. Gen. W. D. Styer priėmė kareivių komitetą, kuris atstovavo nuo 2,000 iki 3,000 vyrų, ir jam paaiškino, kad masinis susirinkimas padarys blogą įspūdį Philipinų Salų gyventojus, ir nežiūrint to, kaip "būtų geri norai, bet aš prisibijau, kad kairurie karstgalviai sukels nesuipratimų ir kas nors dėl to nukentės".

Militarė policija išsklaidė tūkstančius Amerikiečių kareivių, kurie buvo susigrupavę protesto demonstracijai prieš Karo Departamento paskelbtą sumažintą demobilizaciją.

Kybartų Gimnazijos Biblioteka Wuerzburge

New York (LAIC) — Lietuvių spauda Europoje praneša, kad dėka kilnaus pasišventimo Alg. Januškevičiaus, Kybartų gimnazijos biblioteka liko išsaugota nuo sunaikinimo karo tybių kareiviai suruošė demonstraciją, kaip protestą, kad sumažintas kareivių gražinimas į namus. Jiems buvo paaiškinta, kad "dėl tarptautinės padėties pasikeitimo" tai padaryta.

Gandai Dėl Lietuvos Išdavimo

Pabaltijo Kraštai Esą Buvo Svarstomi Maskvoje

Šiomis dienomis, po "trididžiųjų" valstybių užsienio ministerių konferencijos Maskvoje, Associated Press paskelbė žinią, kad diplomatai pareiškė, jog 1946 m. Jung. Valstybės ir Didžioji Britanija gali oficialiai pripažinti, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra Rusijos dalimi.

Minėtoji spaudos agentūra sakė, kad Maskvoje susitarus dėl Rumunijos ir Bulgarijos, Pabaltis ir Islandija yra vieninteliais kraštais, dėl kurių ligšiol Anglija ir Amerika skiriasi nuo sovietų Rusijos. Esą, trys didžiosios valstybės yra nusiteikusios dėl Pabaltijo susitarti. Suprantama, jeigu Anglija ir Amerika pripažintų Rusijai Lietuvą, Latviją ir Estiją, kuriuos kraštus ji užgrobė 1940 metais, tai reikštų Amerikos ir Anglijos politikos apsisukimą ir visišką Rusijai pasidavimą.

Tuo po tų žinių pasirodymo spaudoje, Jung. Valstybių valstybės departamentas paskelbė, kad Jung. Valstybių valdžia nepadarė jokio nutarimo

Manila, Philipinų sostinė, sausio 7 — Jung. Valstybių kareiviai suruošė demonstraciją, kaip protestą, kad sumažintas kareivių gražinimas į namus. Jiems buvo paaiškinta, kad "dėl tarptautinės padėties pasikeitimo" tai padaryta.

Lt. Gen. W. D. Styer priėmė kareivių komitetą, kuris atstovavo nuo 2,000 iki 3,000 vyrų, ir jam paaiškino, kad masinis susirinkimas padarys blogą įspūdį Philipinų Salų gyventojus, ir nežiūrint to, kaip "būtų geri norai, bet aš prisibijau, kad kairurie karstgalviai sukels nesuipratimų ir kas nors dėl to nukentės".

Bootlegerysė Kaltinama Dėl Sviesto Trūkumo

Chicago, Ill. — Sausio 7 d. — The American Dairy organizacija praneša, kad New Yorke ir Rytuose sviestas parduodamas juodose rinkose po \$1.00 ir \$1.25 už svarą.

Tai gi sviesto trūkumas suverčiamas juodajai rinkai.

40,000 Darbininkų Pasirodė Streikui

Boston, Mass. — Massachusetts darbo vadai ir apie 40,000 darbininkų daro planus ilgam streikui elektrinių ir plieno įstaigose.

dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Spaudoje pasirodžiusios žinios neturi jokio pagrindą.

Lietuvos Ministras Pulk. P. Žadeikis dėl tilpusių žinių spaudoje prisiuntė tanią gali oficialiai pripažinti, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra Rusijos dalimi.

Minėtoji spaudos agentūra sakė, kad Maskvoje susitarus dėl Rumunijos ir Bulgarijos, Pabaltis ir Islandija yra vieninteliais kraštais, dėl kurių ligšiol Anglija ir Amerika skiriasi nuo sovietų Rusijos. Esą, trys didžiosios valstybės yra nusiteikusios dėl Pabaltijo susitarti. Suprantama, jeigu Anglija ir Amerika pripažintų Rusijai Lietuvą, Latviją ir Estiją, kuriuos kraštus ji užgrobė 1940 metais, tai reikštų Amerikos ir Anglijos politikos apsisukimą ir visišką Rusijai pasidavimą.

Tuo po tų žinių pasirodymo spaudoje, Jung. Valstybių valstybės departamentas paskelbė, kad Jung. Valstybių valdžia nepadarė jokio nutarimo

Manila, Philipinų sostinė, sausio 7 — Jung. Valstybių kareiviai suruošė demonstraciją, kaip protestą, kad sumažintas kareivių gražinimas į namus. Jiems buvo paaiškinta, kad "dėl tarptautinės padėties pasikeitimo" tai padaryta.

Lt. Gen. W. D. Styer priėmė kareivių komitetą, kuris atstovavo nuo 2,000 iki 3,000 vyrų, ir jam paaiškino, kad masinis susirinkimas padarys blogą įspūdį Philipinų Salų gyventojus, ir nežiūrint to, kaip "būtų geri norai, bet aš prisibijau, kad kairurie karstgalviai sukels nesuipratimų ir kas nors dėl to nukentės".

Militarė policija išsklaidė tūkstančius Amerikiečių kareivių, kurie buvo susigrupavę protesto demonstracijai prieš Karo Departamento paskelbtą sumažintą demobilizaciją.

Kybartų Gimnazijos Biblioteka Wuerzburge

New York (LAIC) — Lietuvių spauda Europoje praneša, kad dėka kilnaus pasišventimo Alg. Januškevičiaus, Kybartų gimnazijos biblioteka liko išsaugota nuo sunaikinimo karo tybių kareiviai suruošė demonstraciją, kaip protestą, kad sumažintas kareivių gražinimas į namus. Jiems buvo paaiškinta, kad "dėl tarptautinės padėties pasikeitimo" tai padaryta.

Manila, Philipinų sostinė, sausio 7 — Jung. Valstybių kareiviai suruošė demonstraciją, kaip protestą, kad sumažintas kareivių gražinimas į namus. Jiems buvo paaiškinta, kad "dėl tarptautinės padėties pasikeitimo" tai padaryta.

"Mūsų Kraštas Neprivalo Išduoti Žmonių Tikrai Mirčiai"

ŠVEDŲ VISUOMENĖS SAJUDIS 167 GYVYBĖMS IŠGELBĖTI

Stockholmas (LAIC) — Metu kai Amerikos Lietuvių Taryba su jos išlaikomu Informacijos Centru dėjo didžiausias pastangas Amerikos šviesuomenės dėmesiu atkreipti, patį švedų visuomenę pasyvę nebuvo.

Apie švedų visuomenėje kilusį sąjudį 167 nelaimingųjų baltiečių gyvybėms išgelbėti smulkiai ir nuosekliai rašo lietuvių komiteto Stockholm leidžiamas "Svetur" (No. 8 iš 1945 m. gruodžio 5 d.) —

Vokiečiams galutinai pralaimėjus karą ir kapituliacijai be sąlygų, iš Pakuršės, gelbėdami savo gyvybę, į švediją atbėgo gerokas būrys vokiečių karių, kurių tarpe buvo ir vokiečių prievarta mobilizuotų baltiečių; virš 150 latvių, 10 lietuvių ir 7 estai. Kadangi jie atbėgo kaip tik po kapituliacijos ir vokiečių karinėje uniformoje (nors toli gražu ne visi), tai jie švedijos karių įstaiigų buvo internuoti kaip karo belaisviai pradžioje kartu su vokiečiais, o vėliau atskirai vienoje stovykloje netoli Eksjo.

Laikas bėgo ramiai, ir pabėgę baltiečiai kariai buvo pilniausiai įsitikinę, kad jiems joks pavojus negresia, nes jiems dar jūroje, švedų kariams juos internuojant, buvo patikrintas visiškasis saugumas. Bet štai staiga lapkričio antroje pusėje pasirodė švedų provincijos laikraščiuose visuomenėi nelaukta ir netikėta žinia, kad netrukus sovietams bus išduoti vokiečiai ir vokiečių pusėje kariavę kiti kraštų kariai, jų tarpe ir anie minėti baltiečiai.

Švedų visuomenėje kilo didelis nerimas ir susijaudinimas dėl tų baltiečių likimo, nes visuomenė gerai nujautė, kas jų laukia. Spauda ir visuomenė reikalavo baltiečių iš to skaičiaus išskirti, laikyti juos politiniais pabėgėliais ir pritaikyti jiems azylinę teisę. Pamažu užsikūrė didelis laužas, visi laikraščiai, išskyrus komunistinius ir dalinai socialdemokratiškus, ėmė spontaniškai visą baltiečių reikalą ginti. Visuomenė ir įvairios įstaigos pradė-

paprasti karo belaisviai. Švedijos vyriausybė yra pilnai įsitikinusi, kad Sovietų Sąjunga su tais kariais elgsis kaip su karo belaisviais, o ne kaip su karo nusikaltėliais...

Po atsakymo prasidėjo parlamento abiejose rūmuose diskusijos.

Pirmuose rūmuose p. Holmback pareiškė, kad jė akis labiausiai krinta tai, jog vyriausybė nepasistengė iširti ir iškviesti kiekvieną asmenį atskirai. Vyriausybė turėjo iširti, ar baltiečių negalima buvo priskirti prie politinių pabėgėlių ir leisti jiems naudotis ta pačia azyline teise, kurią švedija leidžia naudotis kitiems tos pačios kategorijos asmenims. "Man atrodo aišku, kad vyriausybė savo nutarimą turi pakeisti taip, kaip tautos dauguma trokšta."

P. I. Anderson (dešinysis) pabrėžė, kad švedai niekada neturi nusileisti tam, kas sudaro jų, kaip suvereninės valstybės teisę, būtent, patiem aiškinti savo azylinę teisę taip, kaip jiems švedų teisės principai diktuoja. Tie, kurie dabar bus išduoti Sovietų Sąjungai, buvo Baltijos patriotai. "Ir aš norėčiau pasidalinti tuo vyriausybės optimizmu, kaip sovietai pasiūlys su tais baltiečiais pabėgėliais, bet niekas nežino, koks juos išties ištiks likimas. Visa tragedija glūdi tame, kad mes norime išduoti žmones, kurie nieko kito nėra padarę, kaip tik kovoję už savo krašto laisvę."

P. Sandleris (socialdemokratas), buvęs užsienių reikalų ministeris, pareiškė, kad to padaryto žygio švedai tikrai galėsis.

Be minėtų kalbėtojų kalbėjo p. Linner (dešinysis) ir p. Garde (liberalas).

Antruose rūmuose diskusijos užsitęsė tris valandas. Svarbiausias kalbėtojas buvo klausimo iškėlėjas p. Hastad (dešinysis). Kalbėtojas pareiškė, kad atrodo, kad teisinis pagrindas, kuriuo paremtas grąžinimo įstatymas, šiuo atveju buvo apėitas. Tarp tautinė teisė neįpareigoja švedijos griebtis čia kalbamų priemonių. Paliubų sutartis švedus tiek pat suvaržo, kiek Versalio sutartis suvaržė Olandiją, kuri atsisakė išduoti ten pabėgusį kaiserį Vilhelmą. Balaiečiai daugeliu atveju, kaip kalbėtojas pavyzdžiais patvirtino, grąžinant bausmėmis buvo priversti stoti į vokiečių kariuomenę. Labai nedaug buvo tikrų savanorių. Tie baltiečiai, apie kuriuos čia kalbama, jau iš patyrimo žino, koks likimas jų laukia. Pabai goje savo kalbos jis kreipėsi į vyriausybę, prašydamas visą reikalą iš naujo persvarstyti.

Prof. Lundstedt (socialdemokratas) kreipėsi asmeniškai į užsienių reikalų ministerį. Anot jo, ši tragedija liečia ne tik baltiečius, bet taip pat ir švedus, nes prievartai spaudžiant, švedai po kojų pamina tą civilizaciją, kuri yra pati didžiausias jų tėvų palikimas.

Diskusijose dalyvavo dar visa eilė parlamento narių iš visų partijų, neatsilikant ir komunistams, ku-

Šie vyrukai atvyko iš Buenos Aires vizituoti mirusiojo prezidento Rooseveltto vietą Hyde Park, N. Y. ir įteikti Maj. Richard Bong, dovana, apie kurio mirtį jie nebuvo girdėję.

rių atstovas Johansson labai išliapsino Sovietų Sąjungą ir užgyrė vyriausybės sprendimą.

Vyriausybei atsisakius savo nutarimą pakeisti, virsime dabar ir spauda pradėjo dar smarkiau reaguoti, o ypach internuoti baltiečiai pradėjo bado streiką.

Visame krašte buvo šaukiami mitingai visai be koikių nors politinių sumetimų, o grynai tik žmoniškumo ir civilizacijos vardu. Reagavo visi visuomenės sluoksniai. Visų švedijos universitetų (Uppsalos, Lundo, Stockholmo, Goteborgo) studentai gausiai dalyvavo mitinguose ir demonstracijose. "Mes turime pagrindo bijoti, kad mūsų kraštas yra pasiryžęs padaryti niekšišką darbą", tarė Uppsalos universiteto studentų atstovybės pirmininkas doc. Forssman, į virš 2,000 studentų minia, susirinkusią prie universiteto. "Mes tikimės, kad mes nebusuolysime vėl į tą laikotarpį, kada švedų teisinė tradicija vėl bus sutersčiama iš naujo kariškai stiprios valstybės naudai, kaip kad ankščiau įatvyko kitos, dabar jau nutalėtos, valstybės naudai", tėsė tas pats kalbėtojas.

Stockholmo sušauktam studentų mitinge dalyvavo net 13 kalbėtojų. Išneštoje rezoliucijoje studentai patasisakė: "Mes įžiūrime, kad vyriausybės nutarimo vykdymas yra sunkus švedų teisės ir žmoniškumo supratimo pažeidimas. Mes pareiškiame savo nepasitenkinimą tuo paslaptingumu, kurį vyriausybė panaudojo šį klausimą sprendama..."

Švedų moterų sušauktame mitinge Stockholme visų kalbėtojų buvo reikalaujama klausimą iš naujo perspėti ir pritaikyti azylinę teisę pilnoje jos galioje. Moterys taip pat pareikalavo, kad pabėgėlių gamenimui nebūtų panaudota kariuomenė, o savanoriai, jeigu tokių atsirastų. Ta pačia proga reikėtų gal pridurti, kad stovyklų, kur buvo laikomi baltiečiai, tiek karininkai, tiek puskarininkai rašte švedijos karaliui priminė tą sąžinės griaužimą, kuris neduos jiems ramybės pareigas pildant. Be to, ir pats vyriausias kariuomenės va-

das, atsilankęs pas karalių, pareiškė, kad sprendžiant iš dabartinės situacijos, gabendama pabėgėlius, švedų kariuomenė ir policija bus pastatyta prieš labai sunkius ir svetimus uždavinius.

Tarp kitų mitingų Stockholme tektų paminėti KF-UM karo belaisviams gelbėti skyriaus mitingą, kur kalbėjo inž. Noren ir p-lė Stjerne. Mitinge, kurs vyko atvirame ore tarp švedų vėliavų jūros ir prie degančio laužo, buvo priimta rezoliucija ir pasiūsta švedijos karaliui. Kitas, bene vienas iš svarbiausių, buvo suruoštas Vasos gimnazijos Stockholme, kuriame kalbėjo visų partijų žmonės, išskyrus, žinoma, komunistus. Svarbiausiu kalbėtoju buvo jau minėtas doc. Hastad. Jis pakartojo ir papildė savo pareiškimus, padarytus parlamente; švedija nebuvo įpareigota prie paliubų sutarties prisidėti, o jei prisidėti, tai ne visuose punktuose. Tie baltiečiai kurie čia atbėgo, neatbėgo vieni, bet kartu su civiliais bėgliais. Iš visko sprendžiant, vyriausybė pavasarį nusprendė paskubomis užtat ir į specialią baltiečių azylinės teisės problemą nebuvo pakankamai atsižvelgta. Klausimą reikia iš naujo persvarstyti. "Mes norime gerų santykių (su Sovietų Sąjunga), bet tos draugystės mes nenorime pirkti iškeisdami amžinąsias teisės vertybes ir išduodami nelaimingus žmones", baigė kalbėtojas. To paties mitingo kiti kalbėtojai pareiškė: teol. dr. N. Beskow: "Mes trokštame atvirų ir pasitikėjimo pilnų kaimyninių santykių, bet mes atsisakome tikėti, kad tikrasis kelias tiems santykiams įgyti yra švedų teisinių principų paaukavimas".

Redaktorius B. Beckman: "Tai būtų didžiausias nusikaltimas ne tik prieš mūsų vieną, bet ir prieš visą pasaulio sąžinę, jeigu mes leistume mūsų šaltam kaip ledas egoizmui triumfuoti".

Pastor primarius O. Nystedt: "Kai Bažnyčia savo žodį taria, sakom tuoj, kad tai politika. Tą patį sakė naciai apie Bažnyčią Norvegijoje. Mes turime pasi-

tikėti švedų demokratine vyriausybe, kuri stipriai saugo azylinę teisę, būtų daugiau negu graudu, jeigu tas mūsų pasitikėjimas būtų apvilnas. Graudu būtų, jei reikėtų gėdytis švedu esant".

Paskutinis kalbėtojas buvo ponias Lamm ir redaktorius, senas socialdemokratas kovotojas už darbininkų teises ir pirmųjų rūmų parlamento narys T. Nerman, kurs tarp kitko pareiškė, kad "mes neturime teisės įtarinėti rusų, bet draugystės vardan mes neturime pažeisti teisės principų, klausimas eina tik apie švedijos azylinę teisę."

Mitingai buvo ruošiami visame krašte, priimtos rezoliucijos buvo siunčiamos švedijos karaliui ir ministeriui pirmininkui.

Ne tik minios kreipėsi į vyriausybę, bet ir daug žymių švedų asmenybių asmeniškai pareiškė savo nuomonę vyriausybės nariams. Štai, lapkričio 26 d. švedijos arkivyskupas Eide dem telegrama kreipėsi į ministerį pirmininką visų švedijos vyskupų vardu, pareiškdamas, kad klausimas turėtų būti persvarstytas, ir kad kiekvienas internuotas būtų atskirai apklausinėjamas ir nagrinėjamas.

Tą pačią dieną užsienių reikalų ministerį aplankė Uppsalos universiteto rektorius prof. von Hofsten ir Goteborgo Aukštosios mokyklos rektorius prof. Weibull. Uppsalos universiteto vardu kreipėsi rektorius, prašydamas, kad užsienių reikalų ministeris būtų visais galimas pas-tangas klausimą iš naujo persvarstyti, nes universitete vyrauja vieninga nuomonė, kad azylinės teisės ir žmoniškumo principai reikalauja, kad tie pabėgėliai nebūtų išduoti, neištyrus kiekvieno atvejo kiekvienam asmeniui atskirai. Prie tos nuomonės prisidėjo ir Goteborge universiteto rektorius taip pat viso universiteto vardu.

Lapkričio 21 d. sekma-dienį, visose švedijos bažnyčiose buvo meldžiamasi už baltiečius pabėgėlius. Ir patys pasmerkimui skirti baltiečiai nusiuntė prašymus karaliui ir ministeriui pirmininkui. Lapkričio 28 d. švedų radijas ir spauda pranešė, kad švedijos karalius kreipėsi į Staliną, prašydamas baltiečių siuntimą atidėti vieniems metams, bet so-vietų vyriausybė savo at-sakyme nerado pagrindo švedų karaliaus prašymą patenkinti.

Tą pačią dieną, radijas ir laikraščiai pranešė, kad švedijos užsienių reikalų ministeris painformavo so-vietų pasiuntinį Stockhol-me, jog nuo bado nusilpu-sių ir susirgusių baltiečių perdavimas sovietų orga-nams atidedamas.

Dabar visi minėti baltiečiai, nusilpę nuo badavimo, išvežti iš stovyklos ir išskirstyti po švedijos ligonines priežiūrai, kur jie bado streiką vis dar tebe-tęsia. Tik vienas iš 167, latvių leitenantas Oskars Lapa, nusižudė, įsismeig-damas durklą į krūtinę.

Sovietų laivas "Kuban", atplaukęs čia pasiimti 2,700 vokiečių ir minėtų baltiečių, turėjo kurį laiką išbūti Trelleborgo uoste, nes laive nebuvo jokių į-rengimų žmonėms trans-portuoti, jokių medicinios ir pirmosios pagalbos prie-monų. Gruodžio 3 d. laivas išplaukė iš švedijos su vo-buonia Lamm ir re-daktorius, senas socialde-mokratas kovotojas už darbininkų teises ir pirmųjų rūmų parlamento narys T. Nerman, kurs tarp kitko pareiškė, kad "mes neturime teisės įtarinėti rusų, bet draugystės vardan mes neturime pažeisti teisės principų, klausimas eina tik apie švedijos azylinę teisę."

2,700 vokiečių ir minėtų baltiečių, turėjo kurį laiką išbūti Trelleborgo uoste, nes laive nebuvo jokių į-rengimų žmonėms trans-portuoti, jokių medicinios ir pirmosios pagalbos prie-monų. Gruodžio 3 d. laivas išplaukė iš švedijos su vo-buonia Lamm ir re-daktorius, senas socialde-mokratas kovotojas už darbininkų teises ir pirmųjų rūmų parlamento narys T. Nerman, kurs tarp kitko pareiškė, kad "mes neturime teisės įtarinėti rusų, bet draugystės vardan mes neturime pažeisti teisės principų, klausimas eina tik apie švedijos azylinę teisę."

Kaip vieninga, be mažų išimčių, buvo visa krašto spauda ir kiek nuosirdumo baltiečiams parodė švedų tauta, matyti iš šių trumpų Stockholmo ir provincijos spaudos ištraukų —

"Sydsvesnka Dagbladet" (dešiniųjų) lapkričio 24 d. rašo — "Mūsų kraštas neprivalo išduoti nekaltų žmonių tikrai mirčiai. Tai neturi įvykti".

"Svenska Morgonbladet" (krikščionių liberalų) lapkričio 24 d. vedamajam, pavadin t a m "Jaudinan-čiai" rašo: "Atsakyti tiems asmenims azylinę teisę mūsų krašte reikią pa-neigti tos teisės principus iš viso."

"Ostgota Corresponden-ten" (dešiniųjų) lapkričio 24 d. pabrėžia to klausimo rimtą prasmę: "Pradedame čiaupinėti dėl azylinės teisės principo. Mes iš sa-vo krašto išvarome žmo-nes, kurie su baimė širdy-jė išvyksta."

"Goteborgs Morgonpost" (dešiniųjų) lapkričio 24 d. sako: "Vyriausybė per savo informacinius šalti-nius žino apie tariamąjį "teisingumą", kurį Sovietų Sąjunga taiko užgrobtuo-se kraštuose. Baltiečių iš-davimas yra pripažinimas tos neteisės, kurios ir Hitleris savo galybės die-nomis nebūtų tikėjęsis mus priversti pripažinti."

Net ir socialdemokratų "Arbetsblad" (lapkri-čio 24 d.) ragina būti žmo-nėmis ir leisti nelaimin-giems pabėgėliams pasi-likti azylinės teisės užvejį.

"Dagens Nyheter" (libe-ralų) lapkričio 25 d. veda-majame rašo: "Grynai žmoniško padorumo reika-lavimas gaivalingai verčia nuosirdžiai ir tautiniai nu-siteikusi švedus protes-tuoti ir paskutinėje valan-doje ieškoti išeities kelių. Turi atsirasti priemonių išgelbėti nelaiminguosius nuo staigios mirties pavo-jaus ir apsaugoti švediją nuo negarbės..."

"Ostergotlands Folkblad" (socialdemokratų) lapkri-čio 25 d. apgailestauja, kad į tokį nesmagų reikalą į-painiotas švedų vardas.

"Orebro Dagblad" (de-šiniųjų) lapkričio 25 d. ra-šo: "Visa tai, kas įvyko, yra gėda ne tik švedų teise pagrįstai visuomenėi, bet ir pačiai švedijai, kaip su-vereninei valstybei".

"Halland" (dešiniųjų) straipsnyje "Opurtinizmas krikščiasuolų" sako: "Vi-sa ši drama savo tragišku-mu taip jaudina mus jau vien dėl to, kad mes pasi-darome nebeverti būti ma-žųjų valstybių gynėjais."

FIGHT INFANTILE PARALYSIS JOIN THE MARCH OF DIMES
MIL 14-21

VALUE RECEIVED. Thousands of receipts for prisoner of war parcels are now stacked in American Red Cross headquarters, Washington, D. C.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart sa-itę metams \$2.50

DARBININKAS

806 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

"Geležinės Sielos"

Springfieldo Vyskupijos organe "The Mirror" tilpo kapitono Alecko Richardso straipsnis "Iron Souls", kuriame įrodinėjama, kad lietuviai turi "geležines sielas", nes nepalaužiamu atsparumu išlaiko baisingas kritusias ant jų nelaimės. Straipsnio pradžioje autorius cituoja šituos Senatoriaus D. I. Walsho žodžius:

"Lietuva įrodo, kad tautos stiprybė glūdi ne būtinai jos didume ar turtingume. Jos didžiausias pajėgumas tai geležinės jos žmonių sielos, nes toji tauta nenori atiduoti savo sielų prispaudėjams, nė taikytis su tuo, kas bloga".

Tą savo geležinį dvasios atsparumą lietuviai parodė ir teberodo trijų okupacijų metu: pirmiausia rusų, paskui vokiečių, paskui vėl rusų. Trijų metų vokiečių okupacija buvo baisi. Bet pirmoji bolševikų okupacija tokiu žvėriškumu pasižymėjo, kad kuomet rusų armija grįžo atgal, lietuviai, kuriems pavyko pasprukti, bėgo į Vokietiją, pas savo senuosius neprietelius, vėliau pasirinkdami bet kokią prispaudą ir net mirtį, negu vėl pakliūti į bolševikų nagus.

Kapitonas Richards gerai susipažinęs su sąlygomis, kuriose Lietuvos pabėgėliai Vokietijoje gyvena. Jis pats yra ten buvęs ir su pabėgėliais išsikalbėjęs. Vokietijoje esama apie 250,000 lietuvių pabėgėlių. Tam skaičiuije 3 katalikų Vyskupai ir 241 kunigas... Jų gyvenimas be galo vargingas. Kap. Richardso manymu, UNRRA nepalankiai žiūri į bolševikų priešus. "Jei esi raudonas, visko gausi, kitaip — tenka badauti", — taip kalbama visoje Europoje. Lietuviai kiek įmanydami slapstosi nuo UNRRA agentų, nes bijosi, kad gali būti priverstinai atiduoti bolševikams. Vėliau badu mirti, negu grįžti į raudonąją "rojų". "Gėda pasakoti, kad Jungt. Valstybės yra nusistačiusios prievarta grąžinti tuos vargšus Sovietams. Amerikos kareiviai durklų pagalba kemsą pabėgėlius ir traukinius ir užtrenkia duris, nežiūrind šauksmų, dejavimų ir ašarų tų nelaimingų žmonių. Į smarkesnius užsispyrėlius įsakyta šaudyti. Štai kaip elgiasi demokratija — Amerikos demokratija. Štai kaip demonstruojama "Amerikos tvarka". Tai vadinasi laisvė, primesta pavergtoms tautoms. Jei mūsų okupacinė armija verčiama dirbti nešvarų Stalino darbą, tai vėliau tegu ko greičiausiai grįžta namo. O bet gi ji tik vykdo begėdiškus Jaltos nutarimus.

Stebėtina, kiek nepalaužiamos energijos parodo lietuviai tokioj apverktinoj padėtyje. Užuoat nusiminti,

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA

XIX.

Nelaisvėje

— Juk aš kalbu lietuviškai. Ar gi nesuprantai?

— Žodžius suprasti suprantu, bet negaliu pagauti tavo idėjos.

— O ji tokia aiški. Juk Lietuva kadaise yra buvusi galinga nepriklausoma valstybė. Taigi...

— Taigi? — net išsižiojo Pilvutis.

— Taigi atėjo laikas jai atgimti ir būti kuo buvusi.

Pilvutis garsiai nusikvatojo.

— Bet tu... tu ne tik buržujus, bet ir beprotis!

— Kodėl? — ramiai paklausė Andrius.

— Kodėl? Aš gi nesu mašina, kad galėčiau tau išaiškinti tūkstantį priežasčių, dėl kurių Lietuva negali atgimti. Užteks tik vieną paminėjus, o ta yra — Lietuva jau žuvusi. Tu buržujus, į stebuklus tiki, bet tokio stebuklo tai nė tu pats nelauki, kad mirusi tauta atgytų.

— Lietuva mirusi tauta?! Tai tu, brolau, įsi-stebėilijęs į rusus, visai nežinai, kas Lietuvį dabar dedasi. Juk lietuvių tauta dabar kaip tik pradeda atgimti.

— Na, tai ta pradžia bus drauge ir pabaiga. Šis karas pastatys jai kryžį.

— Aš nesu jau taip tikras.

DĖL KO VIENAS JAPONAS-AMERIKIETIS KOVOJO

Mes visi pamename kada iki rugp. mėn. 1945 m. Du po Perlu Uosto užpuolimo iš kiekvieno trijų žmonių Jung. Valstybių Armija į gimimu buvo Amerikos piskakė evakuoti japonus ir liečiai. Tas evakuavimas japonus - amerikiečius iš pakeitė šių žmonių gyvenimą. Visi kiti gyventojai į vidų, kuris įsakymas veikė juos žiūrėjo su nepasitikė-

jie stipriai organizuojasi. Tuč tuojau įsteigta 100 pradžios mokyklų, 50 vaikų darželių ir 10 gimnazijų. Mokytojų netrūksta, nes jų 75 nuoš. pabėgo nuo bolševikų. Kunigai ištikimai suteikia dvasinį patarnavimą. Maistas labai prastas — vos nuo bado apsiginti. Dėl blogo maisto plinta ligos, daugiausiai karštligė ir džiova. Bet daugiausiai pabėgėlius vargina Sovietų agentai su savo propaganda ir šnipinėjimu. Pabėgėliai vengia jų kaip ugnies. Prasisunkia ir tikrų iš Lietuvos žinių. Padėtis ten pasibaisėtina. Teroras tebe siautėja. Religija visai prisilgta. Bažnyčios didžiulio sugriautos ar smarkiai sužalotos. Apie atstatymą nėra kalbos. Ir ne be galima, nes valdžia neleidžia. Vienuolynai uždaryti. Dvasininkai — vienuoliai ir vienuolės išvaikoma ar likviduojama. Jokių religinių knygų, nė padoresnių laikraščių. Visokiais būdais žmones siundoma prieš kunigus, kurie verčiami valdžiai šnipinėti. Padorioms moterims nėra gyvenimo: urmu kriminališkai užpuolamos. Jaunų vyrų visai nesimato: arba priverstinai paimti į raudonąją armiją, arba slapstosi miškuose partizanais. Jie atkakliai kovoja. Bolševikai skelbia juos bandytais ir medžioja su šunimis, arba degina miškus liepsnojanciomis bombomis. Lietuva — nelaimių ir ašarų kraštas. Blogiausia su vaikais. Bolševikai užsispyrę juos sukomunistinti. Iš Pabaltijos išgabenta į Rusiją 60,000 vaikų. Ten jiems iš mažų dienų skiepiams marksizmą. Žodžiu, planuojama Pabaltės tautas visiškai išnaikinti. Maskvoj jau įsakyta, kad po būsimųjų vasario mėnesių rinkimų, "seimas" būtinai prašytųsi priimti Lietuvą į Sovietų Rusijos sienas. Tuomet bolševikai praneš savo taktininkai Amerikai, kad "mes dabar visi sudarome laimingą Sovietų šeimą". Ir jiems patikės — iki tokio laipsnio amerikiečiai jau suvaidėjo!

"Nemažybinkime savo atsakomybės už tas baisenybes, — baigia kap. Richards — bet vėliau sunkiai atgailokime už dalyvavimą jų įvykdyme. Jei nebūtume buvę taip vergiškai klusnūs Stalinui, Pabaltės tautos nebūtų sunaikintos. Bet vieną dalyką dar galime padaryti: pameigti tą begėdišką melą, kad Pabaltės žmonės yra slaviškos kilmės, ir jie su džiaugsmu grįžta prie "matuškos Rusijos"; kad mažosios tautos yra tik painiava ir priežastis nuolatinių karų.

Tą propagandą pradėjo varyti kai kurie raudonieji kongresmanai, pamiršdami, kad ir mūsų Amerika seniau buvo mažutė ir silpnutė. Ar tai daroma iš vergiškios prieš Rusiją baimės, ar iš neįmanomo žioplumo, vis vien mūsų link Sovietų politika nieku būdu nepateisinama. Tiesa, Prezidentas Trumanas pareiškė, kad nepriklausomybė turi būti grąžinama visoms tautoms, nuo kurių buvo atimta. Bet viską sugadino, pridurdamas, kad kaikiuriais atvejais negalima pašalinti priverstinai užmestos nepageidaujamos valdžios.

Nestebėtina, kad šiandien visoj Europoj kyla nepasitenkinimas ir neapykanta Amerikai".

jimu. Bet tie žmonės su-prato savo padėtį, kad Armija kitaip negalėjo daryti.

Ben Kuroki buvo pirmas japonas - amerikietis lakūnas gauti "Distinguished Flying Cross" kovoje prieš Japoniją.

Kuroki gimė Nebraska valstybėj, kur jo tėvai turėjo bulvių sėklų ir burokų ūki. Jis buvo išauklėtas kaip visi kiti to miestelio vaikai. Kada Japonija atakavo Jung. Valstybes, jis tuoj stojo ginti savo šalį. Tuoj po Perlu Uosto užpuolimo su broliu keliavo 150 mylių įstoti į Dėdės Samo kariuomenę. Ir Ben Kuroki tuoj matė ką reiškia būti amerikiečių japonų kilmės. Traukinyje girdėjo kelis keleivius kalbant: "Ką tas japonas daro mūsų armijoj?"

"Mane nustebino", sakė Ben Kuroki, neseniai kalbėdamas New York Herald Tribune Forum, New Yorko mieste. "Aš supratau, kad nepaisant kur gimiau, koki buvo mano širdies jausmai, tiems asmenims aš buvau ateivis — aš niekad neužmiršiu tos kelionės".

Ben Kuroki įstojo į Ar-

LAISVĖS DIENOS

Kaip gi nesakyti: — Mūsų dienos laisvos! — Kad visų krūtinėj vienas džiaugsmas vaikšto.

Zydrios akys mato, — rankomis norėtųs prie savęs priglausti šalį numylėtą.

Kaip nepamylėsi, kaip nepasiguoši, jeigu už laisvę širdys atiduotos.

Sesų akys rauda, kaip daržuos aguonos — žirgas vienas grįžo neartan dirvonan...

Audromis berželiai jūsi besibesplakiti! Ir varnai nesukskit, taip, kaip juodos naktys.

Aušo naujas rytas Ir tame ryte matės: mūsų laisvės dienos, tartum, upės plačios.

Dimes Did This

Here's five-year-old Donald Anderson of Pineville, Ore., the spirited little fellow whose inspiring victory over infantile paralysis keynotes the 1946 March of Dimes, January 14-31, conducted by the National Foundation for Infantile Paralysis. Standing in front of the March of Dimes poster showing him during and after his illness, Donald puts on a little toy gun play for the photographer.

mijos Oro Jėgas. Bet kada nuvyko užsienin, buvo raštininku bomberio grupės. Anglija buvo tada atakuojama ir nebuvo užtektinai kanonierių. Jis tapo kanonieriu ant "Liberator". Po penkių dienų treneravimo išvyko į Šiaurės Afriką.

Jis atliko 25 milijus, įimant baisias kautynes virš Rumunijos aliejaus laukų. Po to galėjo vykti namon. Bet jis išpildė dar penkias misijas.

Sugrįžęs į Nebraską, Kuroki jautėsi kaip "mažas vaikas Kalėdų ryte. Visi matė mano dekoracijas ir mane pasveikino." "Vėliau, Denver mieste, buvo kita pasaka: Paėmiau taksi. Kiti atsisakė su manim kartu važiuoti. Baisiai įpykau. Turėjau vykti į Tokio."

Per tris mėnesius žmonės jam sakė, kad jis negalėjo vykti į Pacifiką. Kaikurie patvarkymai jį sulaukys.

Bet žymūs piliečiai Californijoje, Nebraskoj ir War Relocation Authority jam padėjo atsiekti tikslą. "Lavinasiu dėl B-29". Čia žmonės nekrepdė dėmesio į tėvų kilmę nei į asmens spalvą.

Tarnaudamas ant B-29, Marianas salose, Kuroki atliko 28 sunkių kovų misijas prieš japonus. Lygiai

kaip kitas normalis jaunas amerikietis, jis daug nekalbėjo ir niekam nesakė kodėl jis stojo kovoti prieš Japoniją.

Bet šimtams žmonių, kurie lankė New York Herald Tribune Forum jis viską atpasakojo:

"Aš netik stojau į karą kovoti prieš Vokietijos ir Japonijos fašistines idėjas, bet prieš tuos amerikiečius, kurie nesupranta laisvės ir lygybės principų, kurie yra šios šalies pagrindai.

"Is manęs nėra koks autoritetingas žmogus. Nesu ekspertas nei koks ten milžiniškas ratas. Aš tik žinau kiek bet kuris jaunuolis iš Nebraskos žino. Kovojau su daug vyrų visokių tautų šioje karėje — su lenkais, žydais, vokiečiais, kitais. Mačiau daug sužeistų, ir nepaisant iš kur jų tėvai ir protėviai atvyko, jų kraujas buvo vienodas. Jų riksmas toki pat".

"Atlikau 58 bombardavimo misijas. Mano rankos dreba. Naktimis negaliu miegoti. Norėčiau grįžti į Nebraską ir užmiršti apie karą, atsigulti po medeliu ir pailsėti. Sunku žinoti, kad man karas dar nesibaigęs. Kitiems tas pats — žydams - amerikiečiams, negrams - amerikiečiams, japonams - amerikiečiams. Tol kol yra netolerancija ir neapykanta, karas vis egzistuos. Nebraska valstijoje, mūsų ūky, žinojau, kad kada pasodinau sėklą į lauką kas nors išdygo. Ir taip su mumis šiame kare, mes išvykome pasodinti sėklas, kurios į lauką turi atnešti mums taiką".

FLIS.

Gyvoio Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taigi yra ir narvstės mokesčių lapeliai. Knygtės kaina 20c. Užsakyti siuskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

kai, kad pranašystės su kritika nesiskaito, tai ir maniškai turi suteikti tą privilegiją. Tu pranašauji taip, aš pranašauju kitaip. Sakai, kad gyvenimas pasuko jūsų pusėn. Dar ne. Jei kada pasuks, tai tik dalinai. Tu, žinoma, geresnis už mane istorikas, bet aš bent tiek suvoki, kad istorija neatsiklausia nustatytųjų iš anksto teorijų. Ji veikia savotiškai. Į jos įvykių protarpus įsibriauna tokių galimybių, apie kurias teoretikai nė sapnuote nesapnavo. Kad ir šitokia galimybė. Lietuva išlaiko visus karo vargus ir išlieka gyva. Tuo tarpu du milijai — Rusija ir Vokietija — bekovodamu taip nusikamuoja, kad abu palieka bejėgiai. Ir čia kaip tik momentas Lietuvai ant kojų atsistoti. Ar užginčysi tokią galimybę?

— Visu protu ir širdimi! — karštai atsakė Pilvutis, — o dėlko, tai jau pirmiau paaiškinau.

— Tiek to su tais aiškinimais. Jie manęs neįtikino. Bet tu pasakei, kad visa širdimi užginčyji galimybę Lietuvai atsigimti. Ar gi būtum savo tėvynės priešas?

— Tėvynės priešas! — pašiepiančiai pamėgdžiojo Pilvutis, — ir vėl buržuazinės idėjos! Klausyk, Andriau, mudu vargiai kada besusikalbėsiva. Tu dar nepasiekei tos protinės sferos, kurioje į panašius prietarus išaukšto žiūrima. Aš, kaip aras, kviečiu tave pakilti aukščiau, gi tu kaip vištelė vos tegali ant tvorės atsitūpti. Dovanok už palyginimą, bet mandagesnio kol kas nesurandu. Tėvynės priešas! — Koks siauras supratimas. Juk man, social-revoliucionieriui, visas pasaulis tėvynė! Ar gi gali mane smerkti už tai, kad aukščiau pakilu ir toliau matau?

(Bus daugiau)

liucija turės laukti? Ne, Pilvuti, čia kas nors ne taip. Tavo pranašystė tokia skysta, kad nepakenčia nė lengviausios kritikos.

— Pranašystės su kritika nesiskaito. Tai istoriška tiesa. Bet ar šiaip dalyką imsi, ar taip, kokia yra galimybė Lietuvai gyvai išlikti? Ji įspirausta tarp dviejų galingų valstybių, kaip pirštas tarp durų. Tik priverk duris nors porą kartų, ir kas liks iš piršto? Prileiskim net tokią galimybę, kad rusai, syki išvaryti iš Lietuvos, atsigriebs ir išstums iš jos vokiečius. Bet vokiečiai vėl sugrįš ir išstums iš ten rusus. Toks ginkluotų armijų besistumdymas gali pasikartoti keletą kartų. Ir vis ant Lietuvos žemės. Kelis kartus varliukė išlaikys pakauštyto bato užmynimą? Jei iš pirmo karto nepadvės, tai antrojo jai užteks. Prileiskim net tokią galimybę, kad Lietuva kažkokiu stebūklui išliks gyva iki karo pabaigos. Aš tik kalbu tau suraminti, nes pats į tokius stebūklus netikiu. Bet prileiskim. Tada seka revoliucija. Kad ji paseks šitą karą, tai matematiškai išskaičiuota. Revoliucija, broliuk, tai kruvina operacija. Jeigu ji sukratys Rusiją ir Vokietiją, tai visiškai nušluos Lietuvą, kaip vėjas dulkę. Tu čia man pertarsi, kad revoliucija juk tautas išlaisvina. Aš su tuo nesutiksiu, nes revoliucija išlaisvina ne tautas, bet žmoniją, vadinasi, darbininkų klasę. Revoliucijai tautos nerūpi. Jas turi nušluoti. Jei Vokietiją ir Rusiją, tai ką jau bekalbėti apie Lietuvą. Taigi matai, drauguti, kad tau teks išsižadėti savo buržuazinės galvosenos. Gyvenimas taip griežtai pasuko į mūsų pusę, kad jis atgal jau nebegrįs.

Andrius valandžiukę patylėjo, paskui atsiliepė:

— Tavo pranašystė labai juoda. Bet jei sa-

— Nesi tikras! Na, tai kiek palūkėk, ir viskas tavo akyse išsivystys. Pats matai, kaip vokiečiai sutriuškino rusų armiją. Dabar jie puls kita, ir tuoj išgirsim, kad ir su ta bus greitai apsidirbė. Kelias į Lietuvą atviras. Syki jai vokiečiai užims, tai jau iš savo rankų nepaleis. Gi vokiečiai tai ne rusai. Jie užsmaugs visokią galimybę lietuvių tautai atgimti. Už keliolikos metų iš lietuvių tautos liks tik senos liekanos, tinkamos vien archyvam. Tu gali sau laukti stebūklų, bet aš geriau žinau. Po šito karo Lietuva sveika dingusi.

Andrius pašiepiančiai patempė lūpą. Su sarkastiška šypsena jis pastebėjo:

— Jei taip, tai aš netikėsiu tam stebūklui, kurį tu nori padaryti ir kuriam, kaip matyt, iš tavo žodžių, nė tu pats netiki. Vadinasi, tavo revoliucinę propagandą, kurią manai praveisti vokiečių armijoj, nueis niekais.

— Kaip tai? Nesuprantu, — išpūtė akis eseras.

— Pats nesupranti savo užsimojimo. Juk manai suardyti vokiečių armiją ir tuo visą jų galybę. Jei vokiečiai pasiims Lietuvą, niekam jos neduos ir galutinai ją pasmaugs, tai reiškia, kad vokiečiai turės tokią galybę, kurios nė tavo propaganda nesugrįaus. Tą faktą numatai ir ju nepaneigi.

— Bet — bet, brolau, čia — čia visai kitas dalykas, — negalėjo susigaudyti kiek sumišęs Pilvutis, — vokiečiai dabar tiek galingi ir buržuizikai nusiteikę, kad kol pas juos iškilis revoliucija, tai jie suspės ir Lietuvą sunaikinti.

— Man, rodos, tu sakai, kad reiks keliolikos metų Lietuvai išnykti. Ir tą visą laiką revo-

KULTŪRINĖ KO-OPERACIJA - JUNG. TAUTŲ SIEKINYS

Pasaulis Laukia United Nations Organization Isteigimą.

Organizacijos visoki skyriniai jau organizuojami. Vienas iš svarbesnių yra United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). Prieš kelias savaites, Londone, 44 tautų delegatai priėmė konstituciją dėl UNESCO. Bet pirmiau, United Nations Food and Agriculture Organization buvo įsteigta Quebec, Canadoje. Ši Food and Agriculture Organization bandys įvykdyti taiką pastangomis parūpinti laisvę nuo bado, bet UNESCO stengsis padėti žmonėms geriausią suprasti viens kitą.

Atsiekti savo tikslą UNESCO vartos visus susisiekimo būdus, kuriuos tik švietimas, mokslas ir dailė gali siūlyti. Tarptautinė kooperacija tarpe mokslininkų, artistų ir profesionalių žmonių nėra naujas sumanymas. Bet šis pirmas kartas kada tautos susijungusios veiks dėl tokių kooperacijos.

Praeitą rugpjūtį mėnesį, amerikiečiai girdėjo apie šią naują organizaciją, kada Jung. Valstybių valdžia išdavė preliminarę konstituciją. Tada vardas buvo Educational and Cultural Organization. Bet išvystymas atominės bombos parodė, kad reikia skaitytis su mokslininkais, kurie turėtų dirbti dėl žmonijos gerovės ne jos sunaikinimui. Žodis 'Scientific' buvo pridėtas Londone.

Vardas organizacijos ne taip svarbus dalykas. Kas svarbu yra faktas, kad UNESCO yra organizacija visų tautų žmonėms ne vien mokytėjams, artistams, mokslininkams ir pan.

Per anksti sakyti kaip UNESCO veiks. Bet jos konstitucija sako, kad vienas iš jos pareigų bus laikyti tarptautines konferencijas ir pakeisti mokytojus ir mokinius. Tas geriau supažindins tautas su viens kitu. Kita pareiga bus padėti mokytojams išvystyti planus dėl pasaulinės taikos ir kaip ją užlaikyti. UNESCO stengsis peržengti tautinius rubežius per radio, spaudą ir kiną.

UNESCO nesikiš į švietimo sistemą narių - tautų. Bet kiekvienas narys turės raportuoti periodiniai apie savo įstatymus ir patvarkymus liečiančius mokslo ir kultūros gyvenimą ir institucijas.

Kada 20 tautų ratifikuos konstituciją, UNESCO pradės veikti. Kiekviena šalis turės vieną balsą, nepaisant didumo. Visos United Nations tautos gali tapti nariu. Šalys, kurios dar nepriklauso prie United Nations, galės būti priimančios generalės konferencijos dviem - trečdaliais didžiosios balsų. Laižmonijos gerovės ne jos sunaikinimui. Žodis 'Scientific' buvo pridėtas Londone.

Egzekutyvis komitetas susidės iš 15 narių. Londone konferencija išrinko tik 14 narių, palikdama vieną balsą Sovietų Rusijai, jei ji norės prisidėti.

USSR buvo vienintelė didelė tauta, kuri nedalyvavo Londono Konferencijoje. Priežastis tame, kad ji manė, kad United Nations Organization Social and Economic Council turėjo suaukėti tą susirinkimą. Galutinai Social and Economic Council kontroliuos organizaciją. FLIS.

Fight on!

1946 JANUARY 1946

S	M	T	W	T	F	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

JOIN THE MARCH OF DIMES

The National Foundation for Infantile Paralysis

Amerikiečiai jūreiviai atidžiai žiūri į Buddha statulą, Shanghai, priemiestyje. Nors ir baisiai statula atrodo, bet jūreiviai nenugąstauja.

Žymūs asmenybės savo liuoslaikio praleisti susirinkę tūlame klūbe New Yorke. Štai kairėje pasilenkęs šnekasi Comdr. Douglas Fairbanks, Jr. su Alfred G. Vanderbilt, Jr. ir Jeanne Murray. Toliau matosi buvęs Postmaster General James A. Farley.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

NEW HAVEN, CONN.

PADERA

Nuosirdžiai esu dėkingas visiems, kurie man pareiškė savo nuosirdumą mano įšventinimo ir kunigus proga. Visų pirmiausia esu dėkingas Visagaliui Viešpačiui Dievui už Jo didžią malonę — už Jo kunigystę. Garbinu Dievą ir šlovinu Jo galybę.

Dėkoju klebonui, kunigui Matui Pankui už jo patarimus ir pagalbą, taip gi už salės vargą; kunigui Edvardui Gradeckui už gražų ir turiningą pamokslą; kunigams svečiams už atsilankymą ir sveikinimus.

Dėkoju ponai Onai Radzevičienei už bankieto sutvarkymą, visoms moterims, kurios sunkiai dirbo ne vieną dieną valgio gaminimu, būtent, ponios Mičiūnienei, Pavasarienei, Šimkie, Grigutienei, Kasparavičienei, Jonušionienei, Valinčienei, Yankauskienei, Gradeckienei, Joninienei.

Dėkoju panelėms, kurios tarnavo prie stalų, ir ponams Armand, Mičiūnui, Petrui Ryt, Jennings, kurie prisidėjo prie bankieto pasisekimo.

Tariu ačiū visiems, kurie suteikė man gausių dovanų. Visiems draugams ir geradariams už jų dosnumą ir linkėjimus. Dėkoju Seselėms Pranciškietėms už kvietimų išrašinėjimą ir už altoriaus papuošimą.

Esu dėkingas visiems, kurie atsilankė į įšventinimo ceremonijas ir į bankietą.

Zadu neužmiršti visų savo maldose ir prie altoriaus. Lai Visagalis Viešpats Dievas, Tėvas ir Sūnus ir šventoji Dvasia, nužengia ant jūsų ir pasilieka su jumis per amžius.

Kunigas Pranas J. Pranckus.

NAUJŲ METŲ SULAUKUS

Praleidus 1945 metus ir palydėjus į praeitį, žinom kokie jie buvo dėl mūsų ir kas įvyko tais metais. Taipgi ką mes, lietuviai nuveikėm savo Bažnyčios, tautos, artimo, mūsų brolių ir sesių tremtinių gerovei. Kartais mes tarpe savęs kalbėdami, jaučiame užganėdinti, kad nors su savo mažais nuveiktais darbais galėjome prisidėti prie sušelpimo mūsų brolių ir sesučių išblaškytų po tolimus kraštus, ir su savo mažom aukelėm prisidėjome prie darbuotės dėl atgavimo Lietuvai laisvės.

Daliniai yra tiesa, kad mes, šios kolonijos lietuviai stengiamės pagal savo išgalę veikti tautiniam darbe, šalpos darbe, šio krašto kovoje dėl karo pergalės ir tt. Bet paklauskim kiekvienas savęs, ar mes negalėjome dar daugiau pasidaryti? Ar šiame darbe negalėjo daugiau veikėjų dalyvauti?

Taigi pradėdam Naujus Metus, kiekvienas sau padarykim pasizadėjimą, kad mes pagal savo išgalę šiais 1946 metais stengsimės su didesniu pasišventimu ir pasiryžimu vieninimui už gražų ir turiningą pamokslą; kunigams svečiams už atsilankymą ir sveikinimus.

Sulaukus Naujų Metų, labai malonu yra šios kolonijos korespondentei pasveikinti mūsų darbštų kleboną kun. E. Gradecką, kuris su dideliu pasišventimu dirba mūsų parapijos ir tėvynės labui; vikarą kun. K. Parėdą, kuris daug pagelbsti šioje darbuotėje. Sveikinu širdingai visus šios kolonijos lietuvius, linkėdami visiems sveikatos išvermės ir tvirto pasiryžimo dirbti dėl labo tautos. Bažnyčios ir artimo.

Klebonas prašo visų draugijų, parapijiečių ir bendrai visų šios kolonijos lietuvių, kad rengtų pramogų vasario 3 dieną, nes tą dieną mūsų kolonijoje įvyks nepaprastas parengimas. Tai bus parapijos VAKARIENĖ, kurios metu bus sudegintas parapijos skolų sąrašas bei mirtigė. Tikrai tai bus linksma diena dėl visų New Haven'o lietuvių ir parapijiečių, kad per savo klebono darbštumą ir savo didelį dosnumą susilaukė dienos išmokėjimo parapijos skolų. Taigi visi iš anksto ruoškitės dalyvauti šioje nepaprasto vakarienėje, vasario 3 dieną, parapijos svetainėje. M.

JOIN THE MARCH OF DIMES

FIGHT INFANTILE PARALYSIS

JANUARY 14

The National Foundation for Infantile Paralysis

BRIDGEPORT, CONN.

LAISKAS IS LIETUVOS

Štai ką teko matyti ir skaityti vienos Lietuvos jaunutės studentės laiške, kurį parašė savo dėdei. Čia paduosiu tik dalį.

"Brangus dėde!

Jūs rašote, kad gyvenate gerai, todėl ir mes galime pasigirti, jog Tarybų Lietuvoje gyvenam gerai. Tur būt mums neapsimoka nei rašyti apie savo gerą gyvenimą, nes manome, jog Jūs mūsų labai gerą gyvenimą gerai žinote. Gal Jums ten blogai gyventi, tai parvažiuokit pas mus į Lietuvą, nes pas mus labai gerai".

Tikrai galima aiškiai suprasti

iš šių kelių žodžių, kad apie tikrą Lietuvos žmonių gyvenimą negali rašyti. Daug yra parašyta ir plačiai aprašyta tos apylinkės nukentėjimais nuo karo, kur buvo du kartus viskas išdeginta, žmonės sugrižę nieko neranda, kaip tik pelenus ir griuvėsius. "Tarybų Lietuvoje gyvenam gerai", rašo studentė. Taip "gerai", jog apie tą "gerą gyvenimą neapsimoka nei rašyti".

Kalėdų ir Naujų švenčių išvakarėse parapijos choras turėjo savo privatišką pasilinksminimo vakarėlį, kur buvo skanių valgių ir linksmybių lietuviškų dainų. Chorstai įteikė dovanėlę choro vedėjui A. Stanišauskui, kuris labai širdingai choristams padėkojo.

Dabar choras pradės naujų narių vajų. Vaikiniai ir mergaitės yra kviečiamos į parapijos chorą, kad pagražintų lietuvišką gražų giedojimą. Choras pradės rengtis prie parapijos metinio koncerto, kuris šį mėnesį bus balandžio 28, pirmą sekmadienį po Velykų, kur bus ir svečių solistų.

Lietuviai Sportininkai ir Lietuvių Mokykla

Idomus aprašymas "Darbininkų" apie lietuvių sportininkus. Peržiūrėdamas sąrašą "All Massachusetts Lithuanian High School" ratelio, pastebėjau, kad tik du to ratelio nariai lanko katalikiškas mokyklas. Per visą Ameriką, kiek yra High School futbolininkų lietuvių kilmės? Kiek iš jų lanko katalikiškas mokyklas?

Koks tai būtų ratelis jei visi geriausi lietuviai futbolininkai

visoje Amerikoje suėję į vieną ratelį! Tai nėra sapnas. Yra galimybė. Marianapolis High School yra lietuviška, katalikiška mokykla. Su pagalba tų, kurie interesuojasi sportu, būtų galima sutraukti geriausius lietuvių sportininkus į Marianapolį ir sudaryti tokį ratelį, kad kiekvienas, lietuvis juo džiaugtųsi ir didžiūtųsi.

Karo metu buvo reikalinga laikinai nutraukti sporto veikimą Marianapolyje. Bet karui pasibaigus, Marianapolis vėl veikia visose sporto srityse, iš trijų futbolo žaidimų, Marianapolis du laimėjo, o vienas lygiai išėjo. Dėl ateinančio rudens, kontraktai jau sudaryti dėl aštuonių futbolo žaidimų su apylinkės mokyklomis.

Jei kuriems lietuviams sportininkams būtų sunkenybė padengti mokslo išlaidas, jie gali pasitarti su Marianapolio vyriausybe tuo reikalu. O gal atsirastų kai kurie geradarijai, kurie savo aukomis pagelbėtų sportininkams.

Pridera, kad gambiausi lietuvių sportininkai keltų lietuvių garbę reprezentuodami lietuvišką mokyklą. Lietuvių visuomenei pritariant, kita met nereikės įvairias mokyklas ieškoti "All Lithuanian" sportininkų, nes "All American — All Lithuanian High School team" bus Marianapolis High School futbolio ratelis!

Dėl papildomųjų informacijų, prašome kreiptis į Athletic Director, Marianapolis, Thompson, Conn. K.J.P.

More GAS RANGES ARE HERE!

Atneša Jums Puikiausį MODERNIAM VIRIMUI

PASIDŽIAUKITE SPARTESNIU, LANKSTESNIU, ŠVARESNIU IR TAUPESNIU VIRIMU SU **Gas**

Virti su modernišku CP Gasiniu Pečiu. atrodo, kaip koki virtuvės laisvę gimtadienį švęsti. Su šiuo modernišku Gasiniu Pečiu virti, yra daug greičiau, nes jis duoda automatiškai šilumą, nustato laiką, žodžiu — juo virti yra tikras malonumas, nes ir išvirtas valgis yra daug skanesnis. Tobulai nustatyti burneriai, labai lengva juos išvalyti, nerūksta, nustatoma temperatūra žemiau ar aukščiau, burneriai užsidega automatiškai — tai naujame, moderniška CP Gasiniame Pečiuje. Šis pečius paruoštas tobulam virimui, kur daug skanesni juo virti valgiai.

Naujos Laisvos GAS Virtuvės yra parodytos geriausiose magazinuose visoje šalyje — coast to coast. Prie naujo CP Gasinio Pečiaus... jums reikia įsigyti Serval Gas

Užiek į artimiausią Gaso krautuvę ar pamatyk Gaso reikmenų Dylej **GASAS** stebėtinus Kuras **Sūdo... Verda... Saldo!**

Pasiklauskite ŽMONŲS duodančių KLAUSYMU programą 10 val. WNAC

BOSTON Consolidated GAS Company

Kaip Viena Komunistė Pasidarė Katalikų Apaštale

— Streikai, pikietavimas, revoliucija. — Policininko lazda įlaužė du šonkaulius. — Nuo Baltųjų Rūmų — į kalėjimą! — Naktis tavernej, rytas... bažnyčioje. — Ištraukos iš jos dienoraščio. — Ką ji dabar rašo apie komunizmą ir Rusiją. —

— Daugelis mano giminių ir draugų kurie yra komunistais, nuolat klausinėja su apmaudu: "kaip galėjote pasidaryti katalike?" Juk aš, drauge su jais tikėjau, kad "religija yra opiumas"... — šitokius prisipažinimus skelbia buvusioji marksistė, buvusioji komunistų bendraketė Dorothy Day savo knygoje: "From Union Square to Rome" (Išleista 1942 metais).

ŠEIMOJE BE DIEVO

Jo gyvenimo kelias labai įdomus. Ji gimė šeimoje, kur Dievo vardas niekada nebuvo minimas. Nei jos tėvas, nei motina niekada nėjo bažnyčion ir vaikų nekrikštijo. Niekas jos jaunystėje nerišo su religija išskyrus tą mokyklą, be dėmesio skaitomą skyrių iš Biblijos ir tą išblėkusių mokinių maldą.

STUDENTE PASINEŠA Į MARKSIZMĄ

Beaugdama ji susidraugavo su viena metodiste, pradėjo kartkartėmis lankytis bažnyčioje, bet tik episkopalų ministeris ją, turinčią 12 metų, įtraukė į sutvirtinimo klasę, kur ji buvo pakrikštyta ir priėmė sakramentus kaip... tam tikrą formalumą. Niekas nuostabaus, kad ji vėliau visiškai apleido episkopalų bažnyčią.

Būdama šešiolikos metų ji baigė high school ir įstojo į Illinois universitetą.

Cia jos marksistinės pažiūros dar sustiprėjo ir labiausiai patraukiantis šūkis jai buvo:

— Visų šalių darbininkai vienykitės, jūs nieko kito neturite prarasti, kaip savo retežius".

ONE OF LONGEST overseas service records of this war is held by American Red Cross worker Ethel Parker, Alexandria, Va., shown above in Red Cross club, Australia.

REVOLIUCIONIERIŲ TARNYBOJE

Tas revoliucines mintis dar labiau sustiprino bestudentaujant patirtas skurdas. Neturėdama lėšų ji skalbė vaikų drabužius, kad turėtų bent pastogę. Kambary buvo baisiai šalta ir ji jautėsi labai alkana. Nenuostabu, kad ji suartėjo su marksistais ir anarchistais, kurie žadėjo šiojią tokią viltį. Apleidusi studijas universitete ji pradėjo bendradarbiauti marksistų spaudoje. Nuo dienos dviliktos iki vidurnakčio ji dirbo aprašinėdama revoliucinius mitingus ir streikus, ji pati tikėjo, kad tik jėga pravestoji revoliucija gali atnešti masyvų pagerėjimą. Ji darėsi kaskart aktyvesnė, pati stovėdavo piketų linijose, kovojo su policija ir vieną kartą policininko lazda jai įlaužė du šonkaulius... Ji tiek buvo įsivėlusį ir raudonųjų veikimą, kad vienu metu piketavo net Baltuosius rūmus Washingtone ir buvo nusmerktą 30-čiai dienų uždaryti į darbo namus, bet prez. Wilsono amnestija išleido ją po 16 dienų. Vėliau ji metus keičė po Europą, aplankė daugumą Angliją, Prancūziją, Italiją ir vis bendraudama su liberalais.

FILMŲ BENDROVE PERKA JOS KNYGĄ

Maloni staigmena ją ištiko, kai patyrė, kad viena filmų gamybos bendrovė perka jos parašytą knygą už 5,000 dolerių. Norėdama turėti pastovesnę gyvenamą vietą, ji nusipirko mažą namelį Staten Island, prie Raritan Bay. Dabar ji susirado draugą ir pradėjo moterystės gyvenimą, vadinamą "common law marriage", neiškodama jokio Bažnyčios palaiminimo. Tačiau tai buvo jos paskutinis didesnis šuolis į šalį.

ILGISI NAUJŲ PASAULIŲ

Dirva jos naujam gyvenimui jau buvo ruošiamą iš seniau. Dar universitete būdama ji skaitė Tolstojaus, Dostojevskio raštus ir jie palenkė ją ilgėtis Dievo.

Uždaryta į kalėjimą ir žinodama, kad kitų knygų negaus, ji paprašė Šv. Rašto ir ji skaitė ištisomis valandomis. Pasitaikydavo, kad ji per naktis išsėdėjusi tavernuose ar praleidusi laiką baliuje, eidama namo užsukdavo į Šv. Juozapo bažnyčią New York'e (Sixth ave.), kurį laiką gyvendama katalikų New

Orleane, išgirdusi katedros varpus, užsukdavo vakarais į pamaldas. Kai jai draugė padovanojo rožančių, ji jo nenumetė. Daug skaitydama, daug stebėdama stebėklingą gamtą, ji pradėjo ilgėtis gilesnės gyvenimo prasmės.

IRAŠAS DIENORAŠTŲ

Vieną lapkričio dieną ji įrašė į savo dienraštį:

— Gyvenimas būtų tikrai nepakeliamas, jei mes mąstytoje, kad nieko kito nebelaukiame, niekur kitur neiname. Didžiausia dovana, kurią gyvenimas gali atnešti, yra tikėjimas į Dievą ir į gyvenimą anapus karsto. Dėlko mes to tikėjimo neturime? Gal mes ir dėl tos dovanos turime, kaip ir dėl visų kitų, daug pastangų įdėti? "Dieve, aš tikiu" (ar geriau — "Aš privalau tikėti, arba — grimsti į desperaciją"). "Padėk man mano netikėjime. Atimki nuo manęs mano akmeninę širdį ir duoki man gyvą..."

GYVYBĖS PASLAPTIS

Savo darželyje sodindama gėlių ir daržovių sėklas ji mąstė apie tą gyvybės paslaptį, į tą gamtos stebėklą, kurs padaro, kad iš mažų sėklų išaugą dailius augalus. Tai gamtos stebėklą, jeigu ji priimama, kodėl nepriimti Dievo stebėklų!

Jau ji pradėjo kažkaip laimingai jaustis kalbėdama rožančių...

MASKVA PERSPAUSDINA JOS KŪRINI

Gyvenimo dienos bėgo. Ji susilaukė kūdikio. Jos džiaugsmas buvo taip didelis, kad ji savo laime norėjo dalintis su visu pasauliu. Parašė straipsnį į "New Masses". Marksistams tai patiko ir straipsnis buvo perspausdintas net Meksikoje bet ir rusiškose Sovietų laikraščiuose, ir Maskva jai paskyrė honorarą... Bet jos pažiūros kaskart labiau tolo nuo Maskvos. Ji jau pakrikštijo savo mažytę Teresėlės vardu ir pati pradėjo studijuoti Katalikų Bažnyčios mokslą. Cia nemažai prisidėjo jos susipažinimas su vienuolėmis, kurios ją aplankydavo. Įstoti į katalikų Bažnyčią reiškė jai pasilikti vienai su dukrele, nes vyras, su kuriuo gyveno pasiliko kitų pažiūrų. Bet ji ryžosi, traukiama gilaus širdies jausmo ir kaskart ryškėjančios tiesos. Ji apsikrikštijo ir pradėjo gilų krikščionies gyvenimą.

APIE RUSIJĄ

Prisimindama Rusiją ji rašo:

— Komunistas aukština proletariatą, neturi jį nuosavybės, o Rusijoje palaiko proletariato diktatūrą kitų visų klasių sąskaiton. Ir ta diktatūra remiasi nedaugeliu, žiauriai prievartos palaikoma... Sutinkant, kad tarnaujantieji yra pasaulį prispaujami, jie vistiek teisybės negali atsiekti, patys teisybės nepraktikuodami... Komunistų skelbiama gerovė tegalima atsiekti tik per religiją... (150).

LAIMĖ, BE KURIOS NEGALETŲ ALSUOTI

Prisimindama savo išgyventas kovas ir kelią į tikėjimą, ji rašo:

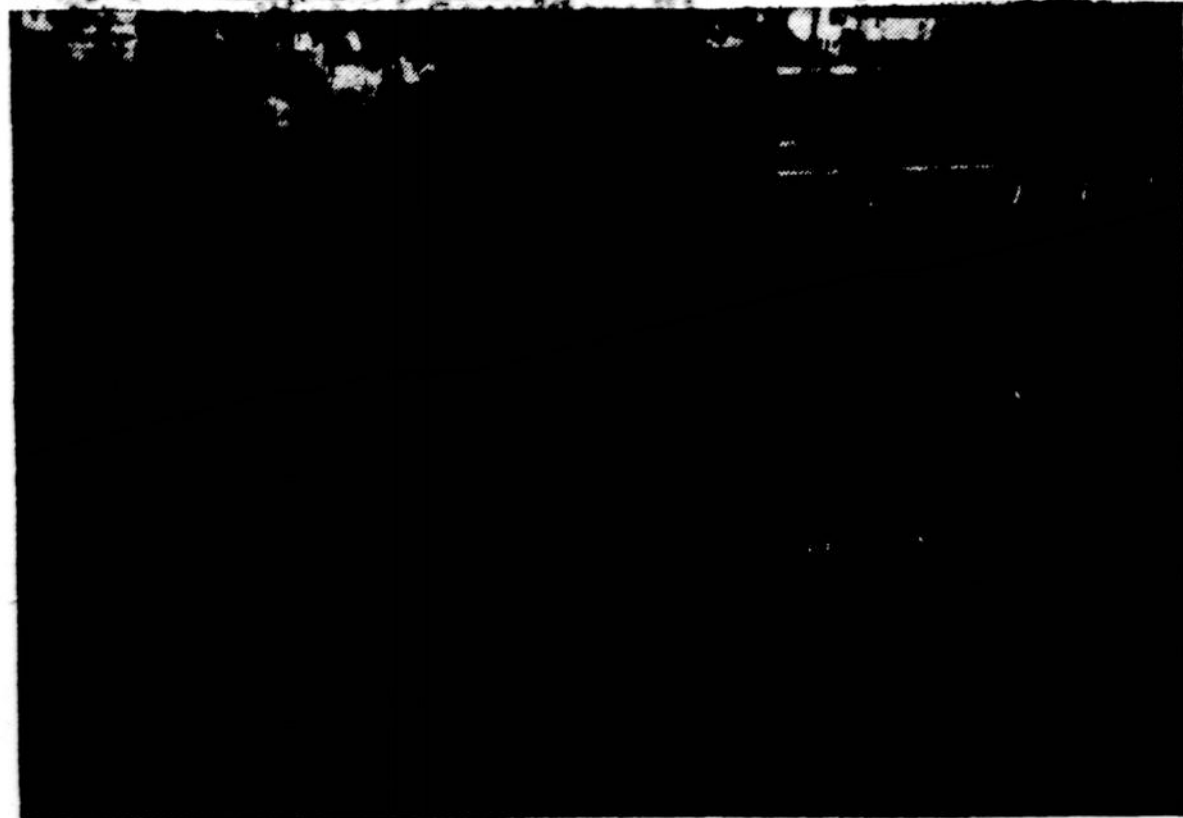
— Tai yra kova tarp kūno ir sielos. Tai yra gamtinio žmogaus kova prieš tai, kas jame yra dieviško... (157 p.).

Bet dabar tikėjimą ji taip labai vertina:

— Aš negalėčiau alsuoti ir gyventi be tos šviesos, kurią turiu dabar — be tos Tikėjimo šviesos, kuri man duota gailestingojo Dievo, kurs patsai yra pasaulio šviesa (151 p.).

Savo atsiminimų knygą ji baigia Šv. Povilo žodžiais:

— Dabar aš tikiu, kad nei gyvenimas, nei mirtis, nei praėjusieji dalykai, nei ateisiantieji negali manęs at-

Tars ir Spars tvarkiai išsirikiavę Manhattan Beach Training stoty jau paskutiniu kartu ir pagerbė žvaigždėtąjį išvyks ir tą vietą perleis karo veteranų žinion, kurie ten statys gyvenimui namus.

— Aš neginėsiu, kad dažnai komunistas ištiki-miau myli savo brolių, vargšą ir prispaustąjį, kaip daugelis vadinamų krikščionių. Bet kai žodžiais ir veiksmais komunistas ragina žudyti brolių, vieną klasę nekęsti ir naikinti kitas klases, tada aš negaliu tikėti, kad jo meilė yra tikra. Jis myli savo draugą, bet ne priešą, kurs irgi yra jo brolis. Nėra brolybės tarp žmonių ten, ir jos ten negali būti, kur nėra tikėjimo į bendrą Tėvą-Dievą.

Dabar sovietų Rusijos žmonės yra tortūruojami. Jie grūdami į kalėjimą, jų žmonos ir vaikai kankinami, žmonės žudomi. Ar tai yra broliška meilė? Ne, mano patyrimas man parodė, kad negalima tikėti komunistų brolišką meilę. Imant dėmesin žmogaus prigimtį tokią, kokią ji yra, aš galiu tikėti, tik kad žmonės gali padaryti daug gera per Kristų, kurs pats priėmė žmogišką prigimtį ir ją išaukštino (149 p.).

APIE RUSIJĄ

Prisimindama Rusiją ji rašo:

— Komunistas aukština proletariatą, neturi jį nuosavybės, o Rusijoje palaiko proletariato diktatūrą kitų visų klasių sąskaiton. Ir ta diktatūra remiasi nedaugeliu, žiauriai prievartos palaikoma... Sutinkant, kad tarnaujantieji yra pasaulį prispaujami, jie vistiek teisybės negali atsiekti, patys teisybės nepraktikuodami... Komunistų skelbiama gerovė tegalima atsiekti tik per religiją... (150).

LAIMĖ, BE KURIOS NEGALETŲ ALSUOTI

Prisimindama savo išgyventas kovas ir kelią į tikėjimą, ji rašo:

— Tai yra kova tarp kūno ir sielos. Tai yra gamtinio žmogaus kova prieš tai, kas jame yra dieviško... (157 p.).

Bet dabar tikėjimą ji taip labai vertina:

— Aš negalėčiau alsuoti ir gyventi be tos šviesos, kurią turiu dabar — be tos Tikėjimo šviesos, kuri man duota gailestingojo Dievo, kurs patsai yra pasaulio šviesa (151 p.).

Savo atsiminimų knygą ji baigia Šv. Povilo žodžiais:

— Dabar aš tikiu, kad nei gyvenimas, nei mirtis, nei praėjusieji dalykai, nei ateisiantieji negali manęs at-

Social Service Bureau Pranešimas

Tvarka Svetimšaliams Į USA Įvažiuoti

Rugpjūčio 15 d. Social Service Bureau buvo išleides aplinkraštį pavadinamą "Nauja Tvarka Svetimšaliams Į USA Įvažiuoti". Cia pat, duodame tuo reikalu, pluoštą papildomų informacijų —

DEPARTMENT OF STATE
Dec. 4, 1945

Miss Mary M. Kizis
Lithuanian American
Information Center
233 Broadway
New York, N. Y.

Madam:

With reference to your recent communication, you are informed that there are no prescribed forms that be submitted to the Department in connection with visa cases.

Under the present procedure governing the entry of aliens into the United States applications for appropriate visas must be made direct to American consular officers abroad. The Department acts in an advisory capacity when requested to do so by a consular officer, but the final decision on the case rests with the consul.

You are assured that the consular officer to whom the alien applies will furnish advice regarding the procedure to be followed and will accord the case every consideration. However, it will not be possible for the consular officer to take action on the case until the applicant obtains a passport from the country to which he owes allegiance or if stateless, an appropriate travel document, together with an exit permit, if required, from the country of residence.

An alien who is residing outside the Western Hemisphere may encounter difficulty at this time in obtaining transportation to the United States in view of the limited space available for civilian travel.

Yours very truly
Howard K. Travers
Chief, Visa Division
General Information
Regarding Visas
For Immigrants

1. APPLICATION

An alien desiring to immigrate

skirti nuo Dievo meilės, kada aš, naudodama tą laisvosios valios dovaną, savo kelią nukreipiu į Jį. (173 p.).

Dr. J. Prunskis.

into the United States should communicate with the nearest American consular office or diplomatic mission and request information regarding the procedure to be followed in applying for an immigration visa.

2. DOCUMENTS TO BE PRESENTED

The applicant must submit in support of his application certain personal documents, if available, such as a birth certificate, police record, prison record and military record, as well as a passport or other travel document.

An applicant who is self-supporting or has means of his own should present evidence of his income, resources and obligations. In the case of an applicant who will depend for support wholly or partially upon relatives or other persons in the United States, each sponsor should furnish a statement in affidavit form to show his financial ability and willingness to contribute to the applicant's support, giving due regard to the sponsor's obligations toward members of his own family and other persons.

The statement of the sponsor should include information regarding his income, resources, obligations and expenses; the plans and arrangements made for the applicant's support; the extent of the obligation to be undertaken; the reasons for desiring to assume the applicant's support in the absence of a direct obligation toward him; and the extend, if any, to which he has contributed to the applicant's support in the past.

Evidence should be submitted to substantiate the statements made by the applicant and or by the sponsors. This evidence may be in the form of a certified copy of the latest income tax return; an affidavit from an employer showing the employee's salary and the length and permanency of employment; an affidavit from an officer of a bank regarding a depositor's account, showing the date the account was opened, the present balance, and its accumulation by small or lump sum deposits.

3. PRELIMINARY EXAMINATION OF DOCUMENTS
When the documents have been assembled the alien may send them to the consular officer for examination. It cannot

be finally determined, however, prior to the applicant's personal appearance at the consular office, whether he will be found qualified to receive a visa.

4. NONQUOTA STATUS

Under the Immigration Act of 1924 nonquota status may be accorded the following alien relatives of an American citizen: a wife (regardless of date of marriage); a husband by marriage prior to July 1, 1932; and unmarried children under 21 years of age. In order to confer such status, the citizen relative should execute petition form 1-133 in duplicate and file the completed forms for approval with the Immigration and Naturalization Service, Department of Justice, Philadelphia, Pennsylvania, where the forms may be obtained. If the citizen relative is abroad, he may obtain the forms from an American consular office.

Nonquota status is also provided in Section 4 of the Act of 1924 for the following classes: An alien previously lawfully admitted into the United States who is returning after a temporary absence abroad; applicants born in Canada, Newfoundland, Mexico, Cuba or an independent country of Central or South America and their wives and unmarried children under 18 years of age, if accompanying or following to join them; ministers of religious denominations and professors of academies, colleges and universities and their wives and unmarried children under 18 years of age; bone fide students at least 15 years of age who are coming to the United States solely to study at an accredited institution of learning approved by the Attorney General; and, a woman citizen of the United States who lost her citizenship by reason of marriage to an alien, or the loss of citizenship by her husband or by marriage to an alien and residence in a foreign country.

5. PREFERENCE STATUS

Under Section 6 of the Act of 1924 preference status may be accorded to the alien husband of an American citizen by marriage on or after July 1, 1932, and to the parents of an American citizen, upon approval of the required petition Forms 1-133.

Preference status is also provided for skilled agriculturists and for the alien wife and unmarried minor children of an alien lawfully admitted into the United States for permanent residence. In cases falling within the latter category, the alien resident should file form 575, obtainable from the Immigration Authorities of the United States, for the purpose of having his lawful entry verified.

6. EMPLOYMENT

Applicants coming to employment in the United States should clearly set forth the facts in order that the consular officer may determine whether the case comes within the contract labor provisions of the law.

7. REFUSAL OF A VISA

Section 23 of the Immigration Act of 1924 places upon an alien who attempts to enter the United States the burden of establishing that he is not subject to exclusion under any provision of the immigration laws.

8. Any information desired regarding the status of an individual visa case should be requested of the consular officer concerned.

PASTABA: Reikalingas "Affidavits of Support" blankas (Formas) galima gauti iš Social Service Bureau, 233 Broadway, New York City 7, N. Y.

JOIN THE MARCH OF DIMES
FIGHT INFANTILE PARALYSIS
JANUARY 14-31

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

CAMBRIDGE, MASS.

Gruodžio 26 d. p. B. Točionis išvyko į Washington, D. C. Washingtono karo ligoninėje randa-

LDS KUOPŲ SUSIRINKIMAI

MANCHESTER, N. H.

LDS 74 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 13 dieną, 2 P. M. kuopos narių ponų Antanaičių namuose, 579 Lincoln St.

Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti.

J. A. Vaičiūnas,

Kuopos Raštininkas.

SVARBUS LDS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Montello, Mass.

Pirmadienį, sausio 7 d., 7 val. vakare, Šv. Roko parapijos salėje įvyks metinis LDS 2-ros kuopos susirinkimas, kuriame bus renkama šiemetams valdyba. Taigi, prašome Tamstą būtinai dalyvauti ir užsimokėti savo duoklę už organą "Darbininką".

Su pagarba,

K. Grigas, pirmininkas.

SVARBUS LDS 1-mos KUOPOS SUSIRINKIMAS

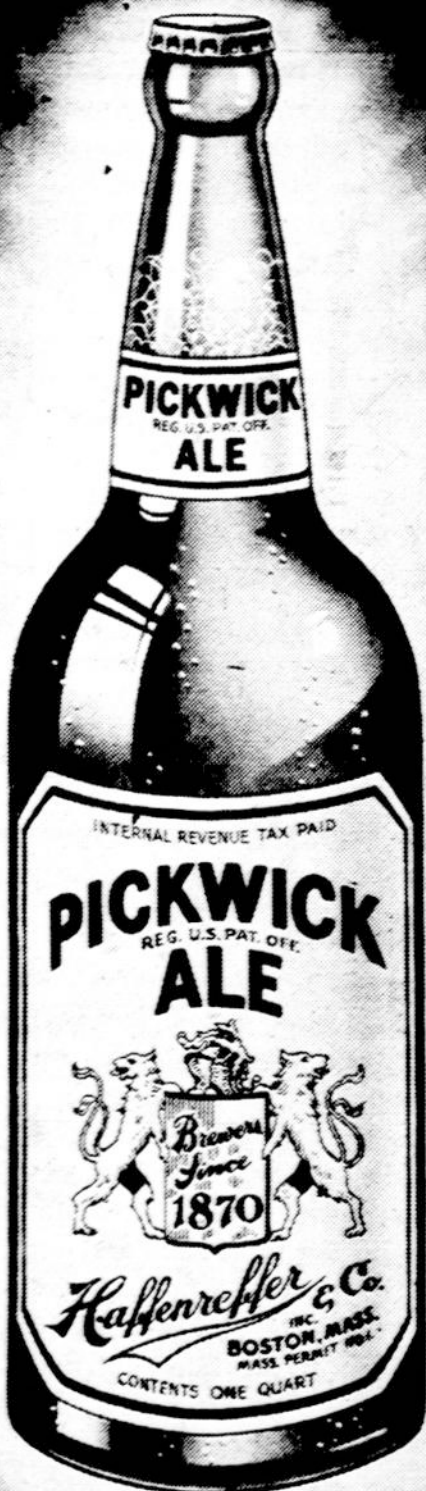
So. Boston, Mass.

Sekmadienį, sausio 13, 1946 m., 3 val. po pietų, "Darbininko" salėje, 330 E Street, įvyks LDS 1-mos kuopos metinis susirinkimas, kuriame bus renkama šiemetams valdyba. Taigi, prašome Tamstą dalyvauti ir užsimokėti savo duoklę už organą "Darbininką".

Iki pasimatymo susirinkime,

Stasys Griganavičius, pirm.,

Jonas Kumpa, rašt.

Tai yra Ale kurio kitas negali pavaduoti!
BONKOSE... IR IŠ KRANO

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Likens Dimes Drive to War on Axis

General of the Army Dwight D. Eisenhower endorses the March of Dimes, conducted January 14-31 by the National Foundation for Infantile Paralysis as a "fitting tribute" to the memory of Franklin D. Roosevelt. General Eisenhower said: "There will be no question of the response from every American who understands the urgency of the appeal. In our country infantile paralysis remains as one of the scourges that we must strive to eliminate, and I am certain that the fighting services and all veterans and civilians will unite in helping to defeat this enemy just as they did in gaining the victory over the Axis in the field."

nauja. Linkime jam geriausių sekmių naujoje vietoje.

Jau kuris laikas kaip serga p. J. Burokas, kuris yra aliejaus biznyj. p. J. Burokas jau penkios savaitės kaip dėl ligos negali eiti savo kasdieninių darbų pareigų. Linkime p. J. Burokui greitai pasveikti.

Šiomis dienomis sunkiai sirgo p. p. Simky jaunutės dukrelė Rita. Praslinkus pavojui,

ligonis sveiksta. p. B. Šimkus yra Cambridge lietuvių BALF 60' skyriaus raštininkas. Taipgi sunkokai buvo apsigusi p. p. Teberų dukrelė Alenutė, bet dabar jau sveiksta. Linkime greit pasveikti.

Jau savaitę laiko kaip serga vienas iš uolių Cambridge lietuvių veikėjų, p. A. H. Plekavičius. p. Plekavičius randasi namuose daktaro priežiūroje ir jam numatytas ilgas poilsio laikas. Linkime p. Plekavičiui greitai pasveikti.

Sgt. F. Tamošiūnas, Kalėdų švenčių proga, sveikino savo tėvelius p. p. B. I. Tamošiūnus telegrama iš Vokietijos. Sgt. F. Tamošiūnas šiuo tarpu randasi Vokietijoje, kur jis dirba punkto raštinėje. Rašo tėveliams, kad tuoj po Naujų Metų grįšias į namus.

Gruodžio 29 d. grįžo pas savo žmonelę (B. Vitkauskaitę) Lt. (J. G.) J. Dunn. Lt. Dunn dalyvavo Afrikos ir Sicilijos mūšiuose, vėliau Okinawa ir Japonijos paėmimo, tarnaudamas laive USS Bering Strait. Sveikiname Lt. Dunn, sugrįžusį į namus.

Sgt. J. Ajauskas, kuris tarnavo prie sunkiosios artilerijos ir dalyvavo Vokietijos ir Prancūzijos mūšiuose, rašė tėveliams, kad grįžtas į namus. Bet jau praslinko dvejetas mėnesių kaip tėveliai nesulaukia nuo jo jokių žinučių. Tėveliai yra labai susirūpinę savo sūnaus saugumu. p. p. Ajauskų dukrelės Gertrudos vyras, sgt. J. Zabrackas jau sugrįžo į namučius. Sveikiname!

p. P. Bitinienė, p. A. Skyras sesutė, šiomis dienomis išvyko į New Yorką pas savo dukrelę atostogauti. Linkime linksmy atostogų. A.D.

Komunistų "rojus" — visi lygūs ubagai.

RAUDONASIS KRYŽIUS PADEDA VETERANAMS

Amerikos Raud. Kryžius su 28 metų patyrimu padėti veteranams ir jų šeimoms pradėjo platų programą padėti buvusiems kareiviams, pačiu laiku teikdama pagalbą sveikantiems kareiviams ir visiems užsienyje su mūsų okupacijos armijoms.

Raud. Kryžiaus patarnavimas veteranams prasideda kada jis dar uniformoje. Užsienyje, Raud. Kryžius jam praneša apie jo teises, privilegijas ir naudas. Centruose ir ligoninėse, čia ir užjūrin, Raudonojo Kryžiaus direktoriai veteranams duoda patarimų. Šioje šalyje jo vietinis skyrius jam ir jo šeimai padeda.

Raud. Kryžius turi puikiai išlavintus darbininkus Veteranų Administra-

cijos skyriuose ir kituose ofisuose šioje šalyje padėti veteranams įteikti prašymus dėl valdžios pagalbos. Turi specialius patarėjus apdraudos ir apeliacijos reikaluose. Kaip ir Karo ir Laivyno Departamente, kurie pripažinti apeliacijos tarybų, kurios įsteigtos Karo ir Laivyno Sekretorių pagal GI Bill of Rights. Bet kuris veteranas nepatenkintas savo paliuosavimu gali kreiptis prie šių tarybų. Raud. Kryžiaus patarėjai padės įteikti veteranų prašymus ir juos atstovaus asmeniškai.

Amerikos Raud. Kryžius yra viena iš kelių organizacijų akredituota priimti veteranų įgaliojimus juos atstovauti rinkime medžiagos apie jo prašymą jeigu serga ir įteikti Veteranų Administracijos "disability rating board".

PADEKA

Kalėdų švenčių proga, įvertinant mano darbą parapijos naudai, man įteikė gražias dovanas nuo sekančių asmenų, kuriems iš giliausios širdies tariau širdingiausią ačiū. Dėkoju parapijos vikarui kun. A. Baltruščiui, Bačinskų šeimai, o ypačingai p. Bačinskienei, kurios dėka ir darbu man dovanos įteiktos; dėkoju p. p. Zaveckam, p. Marcinkevičiui, p. p. Vaitkam, Jakučių šeimai, savo žmonelei p. Kontrimienei, p. p. Daukantai, p. Jankauskienei, S. Tamkionytei, p. Plekavičienei, p. Bardauskienei, p. p. Survilam, p. Burokienei, p. Bingelienei, p. Mockevičiui, p. p. Smilgiam ir p. Gedzienei. Visiems virš minėtiems tariau širdingiausią ačiū, o gerasis Dievulis lai Jums atlygina už Jūsų geras širdis ir laimina Jus per Naujuosius 1946 Metus.

Dėkingas Jums,
Juozas Kontrimas.

PADEKA

Atidarymo mūsų krautuvės proga, vietiniai Cambridge lietuvių tarpe biznieriui, p. p. J. A. Bačinskai sveikino mus per radio ir siuntė širdingiausius pasisekimui linkėjimus. Būdami dėkingi p. p. Bačinskam už jų draugiškumą, tariame jiems širdingiausią lietuvišką ačiū.

Antanas ir Emilija Daukantai.

Amerikos Lietuvių Jaunimo žurnalas "VYTIS"

"VYTIS" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia, paveiksluota ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTIS" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTIS" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTIS" redaguoja žymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo suvesti įvykiai literatai.

TAD, padarykite šūkį: "Tenetika nei vienos katalikškos jaunimo organizacijos, ar nori mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES" Visi skaitykite "VYTIS"!

"VYTIES" kaina metams tik \$3.00

"VYTIS" kaina metams tik \$3.00

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

teranų užlaikomiems ir palikuonims.

Patarnavimas kareiviams mūsų ginkluotose jėgose ir jų šeimoms reprezentuoja tik vieną fazę pagalbos Raud. Kryžiaus teikiamos, taikoje ir karėje, vyrams, moterims ir vaikams, visų amžių ir visose šalyse pasaulyje.

A. R. K.

Marijonų Misijonierių Veikla

Kovo 11-17, Chicago, Ill., Dievo Apvaizdos bažnyčia, misijos; kun. Adomas Markunas, MIC.

Kovo 11-24, Cambridge, Mass. Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia, dviejų savaitių misijos; kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18-31, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaitių misijos, kun. Adomas Markunas, MIC.

Kovo 24-31, Chicago, Ill. Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Bal. 1-7, Pittston, Pa. Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markunas, MIC.

Bal. 1-14, Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų savaitių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC ir kun. Ant. Mažukna, MIC.

Bal. 8-14, Chicago, Ill., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markunas, MIC.

Bal. 15-21, Detroit, Mich., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markunas, MIC.

Geguž. 6-12, Chicago, Ill., Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos; kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Geguž. 19-26, Chicago, Ill., Visų šventųjų bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Užsiprenumeruokite Įdomiausią Du kart savaitinį laikraštį "DARBININKĄ"

Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstančių laikraščių Amerikoje. Jis išeina du sykių į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.

"Darbininko" kaina metams \$4.00
Pusei metų 2.00
Imant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina \$2.00
Pusei metų 1.00

Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs Misijonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinystės!

Jo jaudinantieji laišakai yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDĖ" užsisakyti!

Kaina — \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

AUKOS. Parapijos mokyklų fondan aukavo Kazimiera Steckienė \$5, ex-kareivio Vaclovo Šerniausko pagerbimo rengėjai \$10, Ona Petkienė-Brown \$4, Lietuvos Dukterų draugija \$36, t. t.

Sausio 5 d., iškilmingai su nišiomis apsidėdė Antanas Grabijolas su Liudovika Knuipyte, gyv. 256 W. 6th St., So. Boston, Mass.

Sausio 6 d., kapelionas kun. Kazimieras Jenkus amžinu mazgu surišo Martyną Grigaliūną su Ona Buzaitė, gyv. 98 G. St.

Šią dieną, po Mišparų įvyks atgaivintos Blaivininkų kuopos susirinkimas. Nutarė rengtis prie apvaikščiojimo Blaivininkų metinės šventės — Grabnyčių.

Mačiau anglų spaudoje, kad Arkivyskupas Cushing daro didelius planus dieceziijoje Blai-

vybės judėjime. Diecezijai išsiūbavus bus našiau ir parapijų blaivininkams veikti.

EINA SPAUDOS VAJUS. Sausio mėnuo skaitomas katalikiškos spaudos mėnesiu. Per kunigą Albertą Abraščinską ir kun. S. Saulėną žmonės užsirašė nemažai "Žvaigždžių" ir "The Pilot". Raginame visus užsirašyti katalikiškos spaudos, ypač "Darbininką". Kadangi "Darbininko" ofisas čia pat ir parankiai, kiekvienas gali "Darbininką" laikraštį užsirašyti jo nuosavame name. Raginame.

Sodalietės gausiai ėjo prie sakramentų, sausio 6 d. Jų pamaldos ir susirinkimas įvyksta sausio 9 d., 7:30 val. vakare.

Sausio 15 d., 8 val. ryte, atsiūbus dviejų metų atminimas mirties Jono Benžino. Bus giedamos egzekvijos ir šv. mišios už jo ir šeimų vėles.

Sausio 13 d., yra šv. Vardo vyru draugijos sekmadienis visoje mūsų dieceziijoje. Mūsų parapijos vyrai sueis išklausti šv. mišių ir priimti šv. Komuniją 10 v. r., išklausti pamokslo ir gauti palaiminimą švenčiausiu. Po tam jie turės užkandžius.

Tą dieną Mišparų nebus laikoma.

Rengiasi prie apvaikščiojimo Vasario 16 d. Federacijos vadovybėje yra užkviestas kalbėti kun. J. Balkūnas. Gerbiamas veikėjas pasižadėjo kalbėti. Taip pat yra kviestos dainininkės M. Kižytė ir Barbora Darlys.

PARĖMĖ
"DARBININKĄ"

Ilgametis LDS 1-mos kp. narys J. Beleskas, buvo atsilankęs į "Darbininką" sausio 5 d. ir atsilankymo proga "Darbininko" palaikymui aukojo \$10.00. Dėkojame p. Beleskui už nuoširdumą ir paramą.

MIRIMAI

Sausio 5 d. mirė Katrina Juodgudytė (Yuga), gyv. 470 E. 8th Street, So. Boston. Velionė pašarvota D. A. Zaletskų, laidotuvių direktorių, 564 E. Broadway, So. Boston, koplyčioje. Laidojama antradienį, sausio 8 d., 9 val. iš šv. Petro lietuvių par. bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose.

Paliko dideliame nuliūdime du broliu — Andrių ir Antaną Juodgudžius (Yuga). Velionė priklausė prie Stepono Dariaus Amerikos Legiono 317 posto Ladies Auxiliary.

Sausio 6 d. mirė Antanas Labanauškas, gyv. 26 Lincoln Parkway, Somerville. Velionis pašarvotas savo pusseserės p. Barboros Eidientienės namuose. Laidojamas trečiadienį, sausio 9 d., 9 val. rytą iš Nekalto Prasišėdimo lietuvių par. bažnyčios šv. Kryžiaus kapuose.

New Jersey Lietuvių Tarybos Atsišaukimas Vasario 16 Dienos Reikalui

Lietuvos Nepriklausomybės 28 metų sukaktis įvyksta vasario 16-tą, 1946 metų ir šią svarbią mums lietuviams sukaktį visi New Jersey (ir visos Amerikos, o net ir viso pasaulio) lietuviai privalo vienokiu arba kitokiu būdu paminėti.

NEWARK'E Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 17-tą dieną, sekmadienį 6-tą valandą vakare su kalbų ir dainų programa. Apie programą bus pranešta vėliau, o tuo tarpu Newarko ir apylinkės lietuvių yra prašomi minėti dieną jokių kitokių parengimų nerengti ir visi dalyvauti bendrame Lietuvos nepriklausomybės minėjime. Visos tolesnės lietuvių kolonijos, kaip tai: Paterson, Harrison - Kearny, Jersey City, Bayonne, Elizabeth, Linden, Trenton ir kitos yra prašomos tokius minėjimus rengti vietoje.

REZOLIUCIJA priimta vienišiai New Jersey Lietuvių Tarybos metiniam viešam susirinkime 1945 m. gruodžio mėn. 30 d., 180 New York Avenue, Newark, N. J.

1. Lietuvių pabėgėlių ir ištremtų bendras šelpimas ir jų gelbėjimas visais galimais būdais;
2. Lietuvos laisvinimo reikaluose bendra veikla visų Amerikos lietuvių Viena Bendrame Komite Dribant.
3. New Jersey visų lietuvių pastangomis Kelly - Willis rezoliucijų pravedimo reikalu visų bendras darbas.
4. Remti visas lietuvių palaiškancias įstaigas, ypač lietuvių spaudą, kovojančią dėl Lietuvos nepriklausomybės.
5. Gelbėti grįžtantiems iš karinių jėgų lietuviams įsikurti ir susiorganizuoti, skatinti juos padirbėti Lietuvos gerovei ir lietuvių tautos labui.

N. J. L. Tarybos Vardu
A. S. Trečiokas, Sekretorius.

Paremkime Vargstančias Seseles

Nekalto Prasišėdimo Seserų Vokietijos ištreimime esančių sušelpimui ir pagabenimui į Ameriką aukdas prašom siųsti bei Liurdo knygą užsakyti šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent
R. D. I
Putnam, Conn.
Būk gailėstingas ir Dievas bus tau gailėstingas.
Ir mažiausia auksa bus su dėkingumu priimta.

BANANA CUSTARD CAKE

Luscious and delicious—it's all yours for the making. Just bake one delicate-textured square or layer, split it in two, and put creamy banana filling between the halves. Dust with confectioners' sugar for a plain or "dress-up" top.

Notice that you use only 1/4 cup of sugar for the cake and filling—a real sugar-ahy cake, but richly satisfying for the family's sweet tooth. Put the recipe in your "Miracles without much sugar" file.

Banana Custard Cake

Dry Ingredients
1 1/2 cups sifted cake flour
1/2 cup sugar
2 teaspoons baking powder (with a leavening powder, use 2 1/2 teaspoons)
1/2 cup corn syrup

Liquid Ingredients
1/2 cup milk
1/2 cup light corn syrup
1 teaspoon vanilla
1 egg

Sift flour, sugar, baking powder and salt into mixing bowl... Drop in egg... Add milk, corn syrup and vanilla and beat 150 strokes... Scrape bowl and spoon often throughout entire mixing... Add egg and beat 150 strokes... Bake in 8 x 8 x 2-inch Spry-coated pan in moderately hot oven (375°F.) 25-30 minutes, or in a 9-inch layer pan 20-25 minutes. When cake is cool, split in half, put Banana Custard Cream Filling between halves, and dust top with confectioners' sugar.

Banana Custard Cream Filling

1/2 cup light cream
1/2 cup milk
1/2 teaspoon cornstarch
1/2 cup corn syrup

1/2 teaspoon salt
1 egg yolk, slightly beaten
1/2 teaspoon vanilla
2 large bananas, sliced

Scald cream and milk in top of double boiler... Mix cornstarch, egg yolk and salt... Stir constantly (about 12 minutes)... Stir a small amount of mixture into egg yolk. Return to double boiler and cook a few minutes longer. Cool... Add vanilla and sliced bananas.

Prezidentas Truman Kalbėjo Apie Kritingą Darbo Padėtį

Washington, D. C.—Sausio 3 d. per radio kalbėjo Prezidentas Truman. Jis savo kalboje aiškiai išdėstė dabartinę kritingą darbo padėtį, ir atsišaukė į visus remti jo siūlomą 21-no punkto programą Kongresui.

Prezidento Truman svarbiausi punktai yra: 1. Bendriams pašalpa po \$25 per savaitę ir 26 savaites per metus; 2. Darbų užtikrinimas; 3. Tautinės sveikatos įstatymas. Prezidentas siūlė Kongresui įsteigti faktų tyrimo tarybas. Prezidentas įspėjo, kad jeigu nebus surastas būdas bendram darbininkų su darbdaviais susitarimui algų klausime, tai kils milžiniški streikai, kurie skaudžiai atsilieps į rekonstrukcijos programą.

Jung. Valstybės - Čekoslovakija Pasirašė Sutartį

Praga, Šveicarija — Šiandienomis Jung. Valstybės ir Čekoslovakija pasirašė sutartį dėl lėktuvų lekiojimo tarp tų dviejų kraštų.

Pagal sutartį Jung. Valstybių lėktuvai galės nusišviesti Čekoslovakijoje ir ten paimti keleivius. Tą patį galės daryti ir Čekoslovakijos lėktuvai.

Kas Išliko Latvijos Prezidentą Ulmanį?

Stockholmas (LAIC) — Švedijoje leidžiamas latvių laikraštis "Latvju vards" praneša, kad 1940 m. iš Latvijos rusų išvežtas prezidentas Karlis Ulmanis kurį laiką gyveno Ufos apylinkėje, kur dirbo agronomo darbą kolchoze. 1943 m. jį ištiesė širdies smūgis. Buvęs Latvijos užsienių reikalų ministras

Jung. Valstybės Davė 100 Laivų Japonų Pervežimui

Tokio, Japonija, sausio 7 iš informuotų šaltinių pranešama, kad Jung. Valstybės davė 100 laivų Japonijai pervežimui japonų iš Kinijos ir nuo kitų salų.

Grįšias Jung. Valstybių Ambasadorius Iš Maskvos

Washington, D. C.—Pranešama, kad neužilgo grįšias Jung. Valstybių ambasadorius W. Averell Harriman iš Maskvos.

Viesulas Texas Valstybėje

Rytinėje Texas valstybėje peritą penktadienį kilo viesulas, kuris sugriovė šimtus namų ir užmušė 24 žmones.

There Will Always Be A Lithuania!

and the glory that was Lithuania will certainly shine again!

Tokiais žodžiais Clark Universiteto profesorius Dr. W. Elmer Ekblaw savo straipsnį pradeda ir jį užbaigia.

Lithuania in eclipse pavadinamas straipsnis tilpo gruodžio 10 d. Worcester Daily Telegram.

Komisijos Raudonarmiečių Šeimoms Šelpti Lietuvoje

New York (LAIC) — Daugelyje Lietuvos miestų įsteigtos Komisijos raudonarmiečių šeimoms šelpti. Maskva neretai jas ir papeikia. Pav. Kedainių komisija gavo barti už tai, kad nebuvo laiku sušelpa raudonarmiečio Grigorovi šeima.

MEDUS

"Darbininkas" per laikurį laiką buvo pritrūkęs Koncians Bityno medaus. Pereitą savaitę nedidelį kiekį gavome. Taigi, kas norite gauti gryno bičių medaus, atvykite į "Darbininko" administraciją. Kvorta parduoda po \$1.00.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštyms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — E. Gaillūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaskienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Izdininkė — Ona Stantulienė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass. Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass. Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą savaitę mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV JONO EV. BL. PASALPINES

draugijos valdyba
Pirmininkas — Juozas Svagėda, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Maršalka — Jonas Zaikas, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Remkite tuos profesionalus ir būtinus, kurie savo skelbimais remia "Darbininką". Visi skelbkitės "Darbininke".

IVAIROS SKELBIMAI

REIKALINGA vidutinio amžiaus vyras valymo bendram darbui (general cleaning), kuris nesibijo darbo, bet darbas jo. Atsiliepkite po 12 val., įeinant per virtuvę — Town House, 100 Warrenton St., Boston, Mass. (8-11-15)

Reikalinga Mergina

Dirbti ofise kaip stenografė ir knygvedė. Patyrimas nereikalingas, bile tik baigus high school'ę. Darbas ant visados ir lengvas. Atsišaukite raštu pas adv. J. Gailių, 317 E. St., So. Boston 27, Mass.

REIKALINGAS

geras ir pastovus vargonininkas, žinąs savo amatą, vieta yra gera. Klebonas Kun. I. Kelmeilis, 207 Adams St., Newark, New Jersey.

GREIT PALENGVINA ŽIAURIA STRENU GELĄ

Maloniam palengvimui bandyk šį svarų, naują patikrintą būdą atsuot paprastą strėnę. Tik užkėdę viršuje Johnson's BACK PLASTER ant pat skaudamos vietos, švelniai įpelen gva valstai šildo, nuo aušra, sujudina kraują apytaka, skaido jo pritymimą, lengvina skausmą. Šilta multino priedanga laiko šilumą vidui, šaltį lauke — duoda nuolatinę atramą — jautiesi puikiai! Reikalauk TIKROJO Johnson & Johnson pagaminto. Arčiausioj vaistinėj.

Johnson's BACK PLASTER

So. Boston Furniture Co.

Visoki baldai, lovos, matrasai ir vaikams pilnas pasirinkimas.

380 1/2 West Broadway, Tel. SOU 2758

Jūsų kreditas geras. Pristatymas skubus.

GRABORIAI

Juozas Kasinskas Inc.

Laidotuvių Direktorius

602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595

Limosinai dël visokių reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ Lietuvių Graborių ir Balsamuotojas Turi Notaro Telesą

254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUTH Boston 2590

Sūnus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2837

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street South Boston, Mass.

Joseph W. Casper (KASPERAS)

Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC

Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia šermainis dykal Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčia šermainis dykal NOTARY PUBLIC

Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2608

Geriausiu Užėiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Linksmų šv. Kalėdų švenčių!

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštyms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E. St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Tel. SOU 4645

A BEAUTY GIFT SHOP

IS ADDED TO

CASPER'S Beauty Salon

738 E. Broadway, South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks. Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

“PALANGOS JUZĖ” SKAITANT

Per “Darbininką” pradėdam spausdinti garsaus lietuvių vyskupo Motiejaus Valančiaus knygą “Palangos Juzė”.

Yra tai vienas iš plačiai žinomų veikalų lietuvių literatūroje.

Bet ši kūrinį nereikia skaityti, jame ieškant kokių nuotykių, pinių atsitikimų. Valančius jį rašė visai ne tam tikslui: jam rūpėjo surinkti knygos lapuose žmonių papročius ir taip juos apsaugoti nuo užmaršties. Jis pats pažymi: “Kaip viskas pasaulyje persimaino, taip pasikeis ilgai ir žmonių papročiai. Šitai numanydamas, ėmiau ir surašiau ne vien papročius, bet ir mūsų gaidynės juokavimus”.

Todėl “Palangos Juzė” pirmojo vietoj mums parodo etnografinį — žmonių papročių paveikslą. Skaitydami šią knygą, sekite, kaip mūsų seneliai gyveno, kaip jie šventės šventė, kaip kėlė vestuves, kokios būdavo laidotuvės ar krikštynos. Jūs ten rasite žaidimų, dainų ir giesmių. Beje, pastarosios yra ne žmonių, bet paties Valančiaus susirastytos. Jūs pamatysite, kaip kurioje vietoje anuomet lietuviai gyveno, kaip jie rengėsi, kaip valgė ir kokių prietarų laikėsi. Bene įdomiausi yra vestuvių aprašymai.

Valančius toli gražu ne visus pereinamo amžiaus papročius atžymėjo. Bet apie tai, kas mums parodo, jis pasakoja įdomiai, gyvai, su humoru. Jo stilius judrus, aiškus ir vaizdingas. Dėl to jo knyga turi ne vien etnografinės papročių medžiagos, bet ir savo grožiniais bruožais yra įdomi ir vertinga. Kitus paveikslus autorius rėžia tiesiog iš peties — toki jie stebūs ir tikslūs. Tik pasiklausykite — štai elgetos paveikslas: “Tuojau, kame rebu, pradėjo eiti pas šenterį miestelio pavargėliai: viena spitri kiti vienas vedė, antras klišis klupklūpt — klupklūpt raišdamas vilkosi, trečias neregys, virvės turėdamasis, keliavo, ketvirtas, kaltūnais aptekusiam,

greitai einant, kaltūnai ant galvos it virvagaliai vadalojosi, penktas vienkojis, su dviem kuikiais beedamas, šlukšt paslydo, babokšt išvirto ir takšt į klaną išvirto”.

Iš šios ištraukos matyti dar viena labai būdinga “Palangos Juzės” stiliaus žymė: tai nuolatinis ištiktukų vartojimas, — tokių žodžių kaip šlukšt, takšt, babokšt. Jų kirbete kirba visoje knygoje.

Kaip visų Valančiaus raštų, taip ir “Palangos Juzės” kalba yra puiki, o žodynas — gausus, labai taiklus ir retų žodžių apstus.

Tad su “Palangos Juzė” keliaukim į pereinamo amžiaus antrąją pusę ir pasiklausykim, kaip mūsų seneliai gyveno. Anos senos dienos dažnai mums bus savo, — tų papročių dalį neviras dar mes patys būsimie įgyvenę ir ligšiol išlaikę.

A. Vaičiulaitis.

PALANGOS JUZĖ

1.

Pačiame pajūryje, Palangos miestelyje, buvo ūkininkas Jonas Viskanta, katalikas, pasituris žmogus. Jisai, vedęs moterį iš kretingiškių, Elzė Šikšnaitę, turėjo sūnų, vardu Juozapą. Tą vaiką pramokė truputį rašto Palangos altarista, kunigas Jonas Baužinskis.

Jau paugterėjusį sūnų tėvas vedavo silkelių žvejoti, plėkšnių gaudyti, menkių meškerioti ir kerpių su gintarais iš jūros vilkti. Bet žuvies nebelaimejamas, vieną kartą savo moteriai:

— Ar žinai ką, motin?

MIRUSIŲ MIESTE

Nulaušęs nuo kryžiaus lašas,
Nulaušęs kapuose...
Vakaras ant rankų neša
Mirštančius lapus.

Ar galėtumei tikėti
Ašara akmens...
O, kiek daug pasauly vietos
Mirti ir gyvent.

Tai ne ašara nutiško,
Tai rasa naktų...
Sok, gyvenime išblyškęs,
Slipstančiu taktu.

O, kaip laimei šičia ankšta,
Džiaugsmas, ach, brangu...
Kogi jūs, pušelių aukštos,
Stiebiatės dangun?

Prieš mėnulį jūro blykstels
Istanti vilnis...
Miestas mirusių pragysta
Muzika švelnia.

Ir ant slenkščio atsistoju
Tarpvarty kapų.
Meta vakaras po kojų
Šlamančius lapus...

K. Br-nas — “A.”

Lietuviai sportininkai, kurie kelia lietuvių vardą, laimėdami aukštus punktus žaidimų rateliuose. Tai lietuviai, kurie laisvoje Lietuvoje žaidė laike Olimpijados.

Mūsų pajūrio smiltis maža teduoda duonos, aš ketu Juzę nuvežti į Klaipėdą, kad amato išmokyti.

— Teisybė, amatą mokėdamas, nepritrūks duonos, — atsakė Elzbieta.

Taip pašnekėjęs, vieną rytą tėvas pasikinkė arklius, pasisodino į ratus vaiką ir išsivežė į Klaipėdą, kaip ožaitį į turgų, bėbė bliauančių. Nuvažiuojęs pristatė Juzę prie vokiečio siuvėjo ir sutarė, kad jis čia per dvyliką metų mokysis drabužių siūti.

Vos trejiems meteliams pralinkus, parėjo į Palangą Juzė. Tėvas jį pamatęs tarė:

— Kas tai yra, sūnau, ko sugrįžai? Ar pasiviešėti, ar visiškai?

— Tėveli, visiškai parėjau ir ne vien parėjau, bet išbėgau, nebegalėdamas tverti. Mano mokytojas piktas be galo, kad jį giltinė pagautų: vos išėjęs į miestą truputį užtruksiu, tuojau sugrįžus šmaukšt šmaukšt vytiniu per nugarą! “Dar, sako, tu leiši, rakali, valgysi mano duoną, o nieko nedirbsi, aš tau parodysiu, kame blezdingos žiemoja!”

— Meisteris tau davė šmaukšt šmaukšt vytiniu, — atsakė tėvas, — o nuo manęs gausi čekšt čekšt lazda: ko grįžai ne laiku, mokslo nepabaigęs?

Juzė, bučiuodamas tėvui ranką, tarė:

— To neberekės, tėveli, — aš jau moku gerai čikšt čikšt sukirti ir dailiai susiūti. Ne ponams juk drapanas siūsiu, bet žmonėms; dėl dirbimo mažiau teudirbsiu, bet duonos turėsiu.

Motina, pamačiusi senai bėgėję sūnelį, didžiai prasidžiugo ir prašė vyrą, kad leistų vaikui namie pasiviešėti bent dvi savaites.

Juozapas bevišėdamas, pasisiuvo sau juodą šikšnos krepšelį su pasamonais, susidėjo į jį marškinus, skepetas, gelumbės jupele, siuvamąjį pirščiuką ir žirkles, apsilviko trumpais švarkais, užsimovė skrybėlę, apsiavė prūsų papročiu klumpėmis, įsikabino į kukšterą savo šikšnos krepšelį, gavo nuo tėvo tris rublius, pasakė tėvams “su Dievu” ir iškeliavo į kretingiškius.

Išėidamas Juozukas tuoj parėjo vos aštuoniolika metų

amžiaus. Jo akys buvo rudos, plaukai garbanoti, o veidas baltas, augumo vidutinio, pats tiesus ir liemeningas it nendrė, trumpai sakant, gražus buvo jaunikaitis. Klaipėdoj išmoko dar smuiku džirzgint ir dėl to visuomet smuiką krepšelyje nešiojosi.

Sulig išėjimo diena Juozapas pragaišo, kaip į vandeni iškrito; veltui, labiausiai Viskantienė, teiravosi, klausinėjo žmonių, atvažiuojančių į Palangą žuvies pirkti. Visi sakė nežina, negirdėję apie jos sūnų. Rūkės nemitusi motina ir kartais ašarojo. O Viskanta, kažin kuomet tai pamatęs, sakė:

— Ko būzgi, kaip katė, nele vaikams nešdama? Juk jei vaikas būtų pritrūkęs duonos, skelbtųsi: tur būt jam gera tarp žmonių, kad nė vėjas nuo jo nenučia.

— Taip, taip, rasi kame numirė, — atsakė moteriškė.

— Mirdamas būtų pasisakęs iš kur esas, o žmonės, palaidojo, būtų mums žinią davę, — tarė vyras.

(Bus daugiau)

Lietuvoje, rūtų darželiuose ir kryžkelėse visuomet matydavai liaudies meno dirbėjų šios ir kitų rūšių dailius kryžius. Jie, lygtos stotys tyruose teikdavo keleiviams užuojautos ir suraminimo bei vilties atliekti savo tikslą.

Jei Kada Pančiai Nukris

Jei po amžiu kada skaudūs pančiai nukris, Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus, Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis Ar jiems besuprantamos bus?

Ką mums žada rytoj?.. Tikėk, jei gali! Nes ir kaip begyvent ir kentėt be vilties? Rodos, Dievas užmiršo!.. o žmonės mieli, Palauk, iki ranką išties!

Tarp vargų-sopulių, be rasos ir žvaigždės, Mūsų melynų akys apteko kraujais; Kam mirtis jas užmerkė, laimingas ilsės. Širdies nebebruvins vargais.

O tačiau mes be ašarų jungą dienos Nešdami, be naktynės keliaujame sau, Ar mums audros užkauks, ar kas kelią užstos, Aukščiausias tarnaujame Tau.

Maironis.

Tėve... kuris esi danguje... atminti vargstančius mūsų brolius ir sesutes Lietuvoje! Lai Tavo teisingumas ir mielaširdystė laiko juos savo globoje... Ramink juos, jų dūdoje šiandieninėje nelaimėje-vergijoje ir duok vilties, kad jiems po Didžiojo Penktadienio ateis Prisiėlimas!

Poeto Tėvynės Meilė

Jau niekas tavęs taip giliai nemylės,
Kaip tavo nuliūdęs poeta!
Ar kas ir kančių tiek pakelti galės
Tiktai dėl tavęs, numylėta?

Kiek ašarų jam išriedėjo griaudžių,
Kiek syk, kaip žvaigždė sidabrinė,
Per kiauras naktis nesumerkė akių,
Kai uždegei jauną krutinę!

Kas suteikė tau numylėta graži!
Tą įstabią, slaptinęją galią,
Kuriai į dausas jojo dvasią neši.
Vėl dega jam norai atšalę!

Daug žemės puikių ir gražių dukterų
Jo širdį pavertti norėjo:
Dėl dainų — žiedų, dėl eilių įkvėptų
Ir auksą ir vardą žadėjo.

Tau puikių pečių nesupo šilkai,
Tu proto netemdai grožyje, —
O tu tik viena širdies raktų radai
Skaisčia savo skausmo gilybe!

AITVARAI

Srauni upė teka. Paupy ažuolynas nuo senovės auga. Ten vienasėdijoj daugelį metų žemaitis gyveno. Su juo gyveno ir didi graži jo šeimyna. Jo tvartai pilni buvo galvijų, jai vai netilpo klėty. Kokio kaimyno, laimingesnio ir turtingesnio už jį, niekur aplinkui nebuvo.

Aplinkiniai žmonės kalbėjo, kad tam žemaičiui aitvaras visko prinešęs. Ne vienas sakėsi matęs ir patį tą aitvarą lakstantį jo patobliais; žmonės sakėsi matę sykį tą aitvarą ir ant žemaičio stogo nutūpus, ką parnešęs jam ir į jo aruodus iškračius; jo ir stogų žirgliai dėl to nuspardyti buvę, dėl to vienam ir

kitam kaimynui šienas ir javai žuvę.

Žmonių valdžia, girdėdama tokias kaimynų kalbas, nusiuntė prievaizdą į žemaičio namus; įsakė jam sudrausti žemaitį, pasakyti, kad imtų pagaliau žmoniškiau su kaimynais gyventi.

Valdžios prievaizdas, atėjęs į to žemaičio namus, sako jam tiesiai:

— Ar tu neturi gėdos aitvarą namuose laikyti! Susiprask, žmogau... Nedaryk tų eibių savo kaimynams!

Žemaitis tik nusijuokė Nusijuokęs sako:

— Mano aitvarai nė vieno kaimyno nēr prigavę jie daug kam tik gero daro.

Po tų žemaičio žodžių

KREGŽDĖ

Atėjo rugpiūčio mėnuo, išlėkė iš lizdo paskutinieji kregždės vaikai. Kregždžių rados dabar itin tiršta; jų, maža maža, bus tris keturis kartus daugiau, nekaip buvo pavasarį. Ir visa ta kregždija per dienų dienas vaiko dvisparnius.

Ore apie sodžius, miestelius, miestus vibždėte vibžda kregždžių. Bet jau vėsoka; rugpiūčio gale, kaip matai, prasidės atšolai. Jaučia tatau dvisparniai, artinas paskutinės jų dienos. Kiekviena šalta naktis išmuša jų daugybes. Jaučia artinantis šalčius ir kregždės. Dar prieš Žolinę pradėda jos rinktis į būrelius ir taisytis į kelionę. Ne bausis joms mažas šaltelis, bet tas šaltelis mažina joms peną; to peno eina kasdien vis mažyn. Ir štai, po pirmojo atšolo, būriai kregždžių leidžias į sunkiąją kelionę — lekia į tolimąją Afriką ir Arabiją. Tenai tuo metu prasideda ilgi, dideli lietūs, metų liūtys. Upės ištvinsta. Plačiai išsilieja Egipto slėniuose senis Nylas. Šiltojo krašto augalai, užmarėję, nuvytę nuo vasaros džiovų, spėriai susigauna ir ima gražiausiai žaliuoti, vešėti. Atsigauna galybės to krašto gyvulių. Visur tik kru-ta viskas, tik gyvuoja, tarytum virte verda visa gamta. Į tą dausų pokylį, į tas dausas į lekia mūsų šiaurės paukščiai.

Aštuonis mėnesius svetur vieši kregždės. Bet, kaip sako priežodis, “svetur gera, bet namie dar geriau” — nekantriai laukia tenai kregždės to meto, kada vėl reikės lėkti atgal į tolimąją šiaurę, į savo vargingąją, bet mylimąją gimtinę.

prievaizdas nustebo. — Parodyk man tuos savo aitvarus! — nustebeš sako.

Ir žemaitis tuojau, nusi-tvėręs prievaizdą už rankos, nusivedė į prieklėtį, kur buvo jo žagrės, dalgiai ir kirviai sudėti.

— Štai, — sako nusivedęs, — aitvarai, kurie visa gera man ir mano kaimynams daro.

S. Stanevičia.

Tasai kuris daug kalba, retai įgyvendina savo žodžius. O išmintingas žmogus visuomet bijo, kad jo žodžiai nebūtų skaitlingesni už jo darbus.

Kinų patarlė.

AMERICAN
RED CROSS

Iron Lung to Rumania

The Rev. Vasile Hategan, rector of St. Dumitru Rumanian Orthodox Church, N. Y. C., bestows his blessing on an iron lung about to be flown to Rumania. At the request of the Rumanian Red Cross, the National Foundation for Infantile Paralysis, which conducts the March of Dimes, January 14-31, arranged to have the machine flown abroad.